

SØ- OG HANDELSRETTE DOM

afsagt den 22. marts 2024

Sag BS-2578/2023-SHR

Fiskars Finland Oy Ab
(advokat Nina Ringen)

mod

Peter Bodum A/S
(advokat Peter Christian Kierkegaard)

Denne afgørelse er truffet af dommer Peter Juul Agergaard og de sagkyndige medlemmer Pil Bredahl Sørensen og Annette Krath Poulsen.

Sagens baggrund og parternes påstande

Sagen, der blev anlagt den 17. januar 2023, drejer sig navnlig om, hvorvidt Peter Bodum A/S har krænket Fiskars Finland Oy Abs rettigheder efter ophavsretsloven og/eller markedsføringsloven til "Contrast-koppen" ved blandt andet fremstilling, salg og markedsføring af "Duoro-koppen".

Fiskars Finland Oy Ab, har nedlagt følgende påstande:

PÅSTAND 1 Peter Bodum A/S forbydes at fremstille, lade fremstille,
Principal: lagre, importere, eksportere, markedsføre, udbyde og
 sælge koppen vist på bilag 1 uanset farvevalg og størrelse.

PÅSTAND 1 Peter Bodum A/S forbydes at fremstille, lade fremstille,
Subsidiært: lagre, importere, eksportere, markedsføre, udbyde og

sælge koppen vist på bilag 1.

- PÅSTAND 2**
Principalt: Peter Bodum A/S tilpligtes at destruere det hos Peter Bodum A/S beroende varelager af koppen vist på bilag 1 uanset farvevalg og størrelse.
- PÅSTAND 2**
Subsidiært: Peter Bodum A/S tilpligtes at destruere det hos Peter Bodum A/S beroende varelager af koppen vist på bilag 1.
- PÅSTAND 3**
Principalt: Peter Bodum A/S tilpligtes at tilbagekalde og destruere koppen vist på bilag 1 uanset farvevalg og størrelse fra egne butikker og fra alle de erhvervsdrivende kunder, som Peter Bodum A/S har leveret koppen til.
- PÅSTAND 3:**
Subsidiært: Peter Bodum A/S tilpligtes at tilbagekalde og destruere koppen vist på bilag 1 fra egne butikker og fra alle de erhvervsdrivende kunder, som Peter Bodum A/S har leveret koppen til.
- PÅSTAND 4** Peter Bodum A/S tilpligtes at betale DKK 100.000 til Fiskars Finland Oy Ab med sædvanlig procesrente fra sagens anlæg og til betaling sker, subsidiært et mindre beløb fastsat efter rettens skøn.

Peter Bodum A/S, har nedlagt påstand om frifindelse.

Oplysningerne i sagen

Sagens parter

Fiskars Finland Oy Ab (herefter Fiskars) er en del af Fiskars-koncernen, der har hovedkontor i Finland. Selskabet designer, producerer, markedsfører og sælger bl.a. porcelæn under varemærket Royal Copenhagen, herunder Contrast-koppen.

I 2012 opkøbte Fiskars Den Kongelige Porcelænsfabrik, og Royal Copenhagen blev dermed en del af Fiskars-koncernen. Af udskrift af 9. januar 2023 af Royal Copenhagens hjemmeside fremgår blandt andet:

" ...

Royal Copenhagen blev grundlagt i 1775 og er en af verdens ældste virksomheder. I mere end 240 år har vi fremstillet produkter med den dybeste respekt for ikke alene vores traditioner, men også for det ypperligste hånd-

værk. I dag er Royal Copenhagen et højt respekteret brand, der er kendt for sit porcelæn af absolut topkvalitet og et enestående design.

Royal Copenhagen er verdensberømt for sine danske rødder og fastholdelse af det klassiske blå og hvide porcelæn, der er både fremstillet og malet i hånden. Men vi er også kendt for vores modige nyfortolkninger og innovation. Flere af de nyere kollektioner har fået succes i moderne hjem, og vores porcelæn er et eftertragtet symbol på en moderne og kvalitetsbevidst livsstil.

...

Royal Copenhagen opererer i USA, EU samt Asien og har mere end 500 ansatte. Royal Copenhagen er ejet af Fiskars, en førende global leverandør af forbrugerprodukter til hjemmet, haven og udeliv. Koncernen har en stærk portefølje af respekterede internationale mærker, herunder Fiskars, Iittala og Gerber. Grundlagt i 1649 og noteret på NASDAQ OMX Helsinki, Fiskars er Finlands ældste selskab og beskæftiger omkring 8.600 mennesker i over 30 lande. www.fiskarsgroup.com

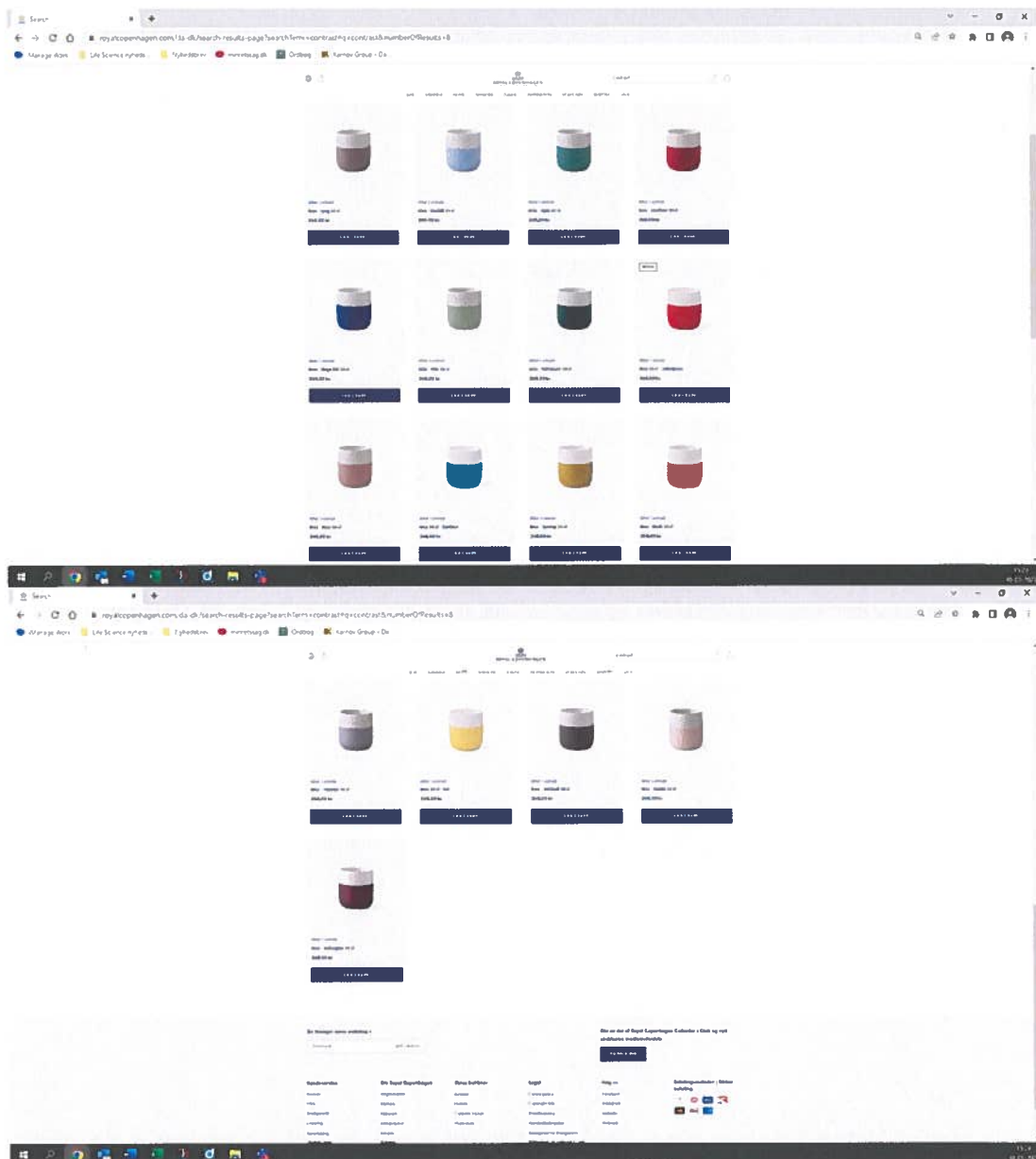
..."

Yderligere fremgår af Royal Copenhagens hjemmeside en række illustrationer og beskrivelser af stollenes historie, der startede i 1775 med "Musselmalet Rifflet" og fortsætter med 20 øvrige stel frem til 2022.

Peter Bodum A/S (herefter Bodum) blev grundlagt i 1944 og har ligeledes gennem en årrække designet, markedsført og solgt forskellige serier i porcelæn, herunder Douro-koppen.

Fiskars Contrast-kop

Fiskars Contrast-kop, der tillige er blevet fremvist for retten i forskellige farver silikone, er afbilledet på udskrifter af 10. januar 2023 af Royal Copenhagens hjemmeside:

Contrast-koppen er på ovenstående hjemmeside angivet med en pris på 249 kr.

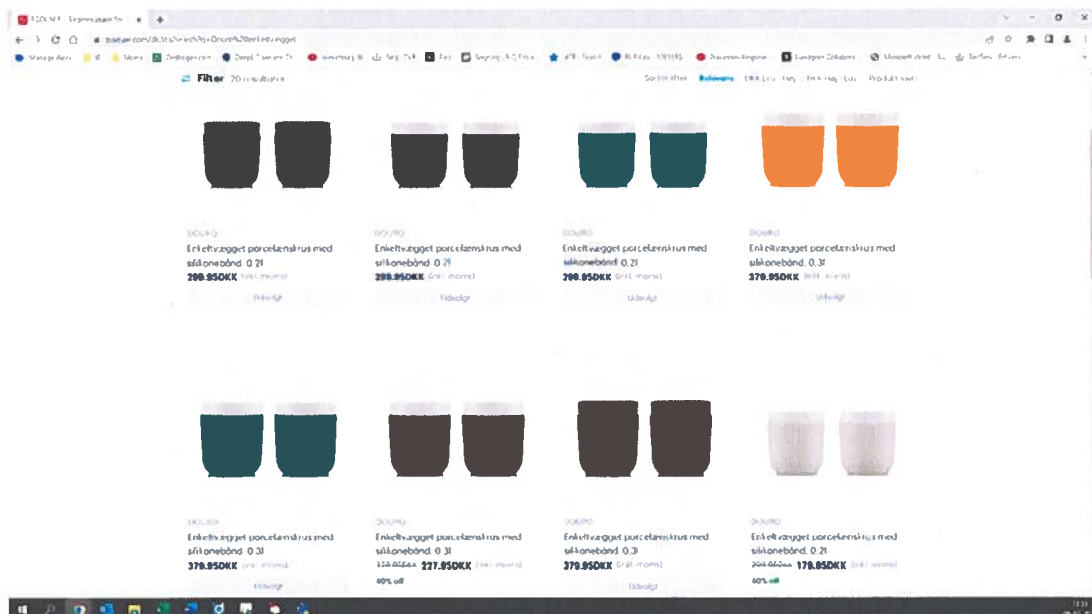
Af udaterede fotos fra Royal Copenhagens hjemmeside om "arkiverede designs" fremgår:

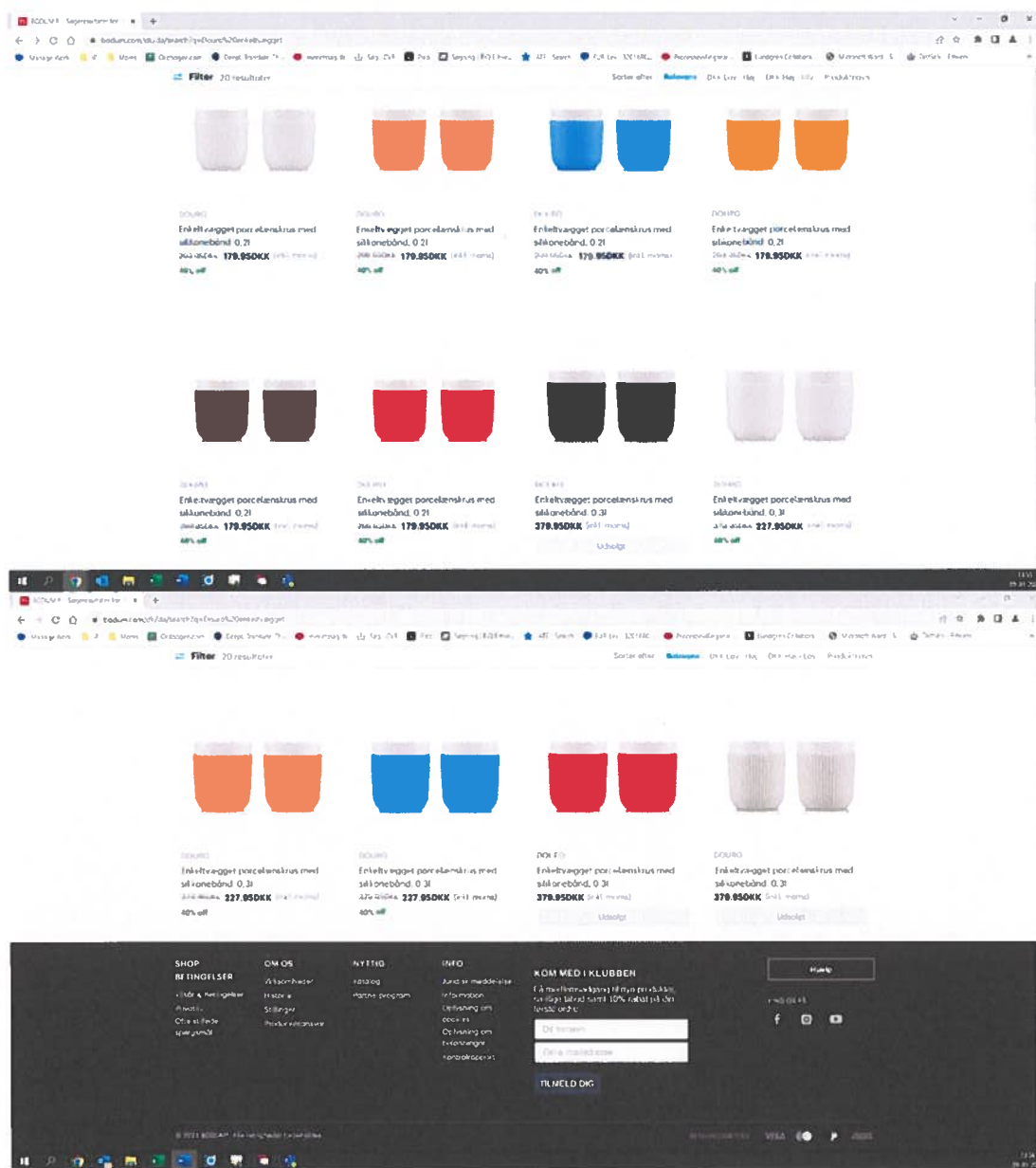

Fiskars har bestridt, at ovenstående fotos er retvisende.

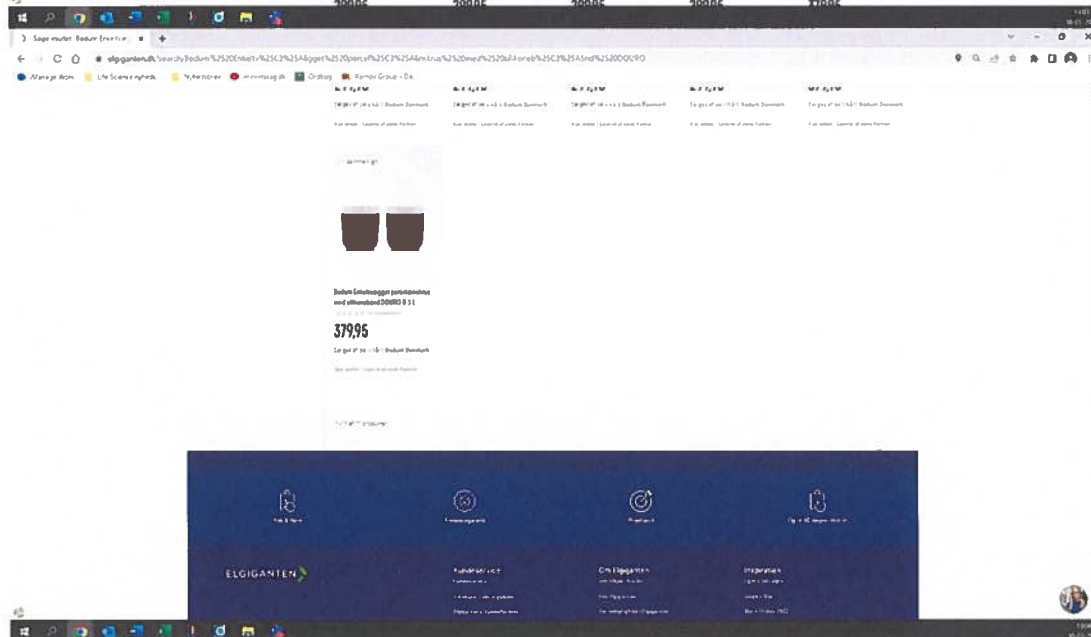
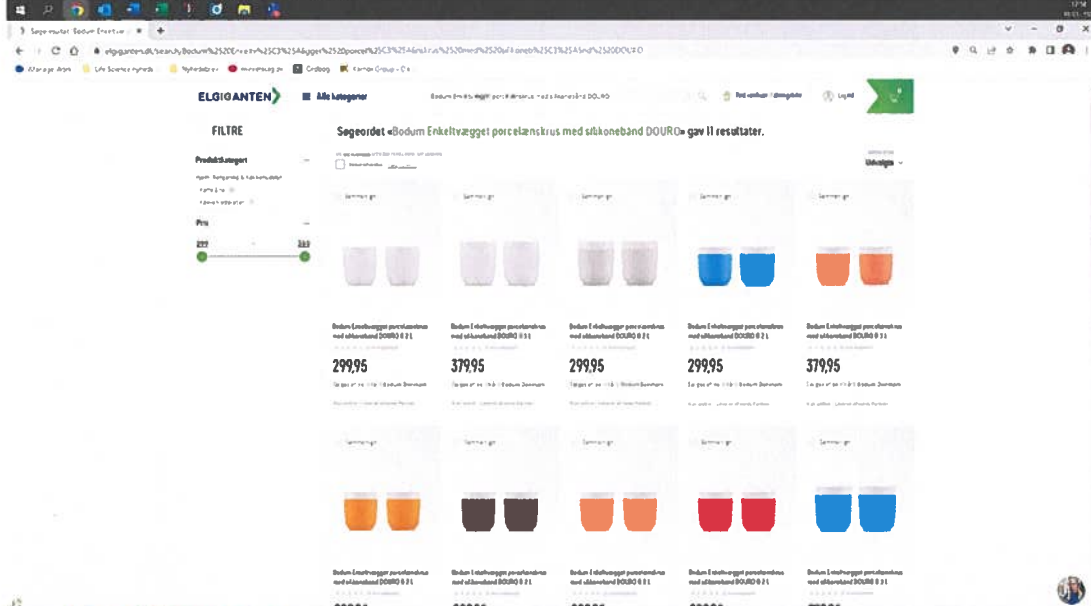
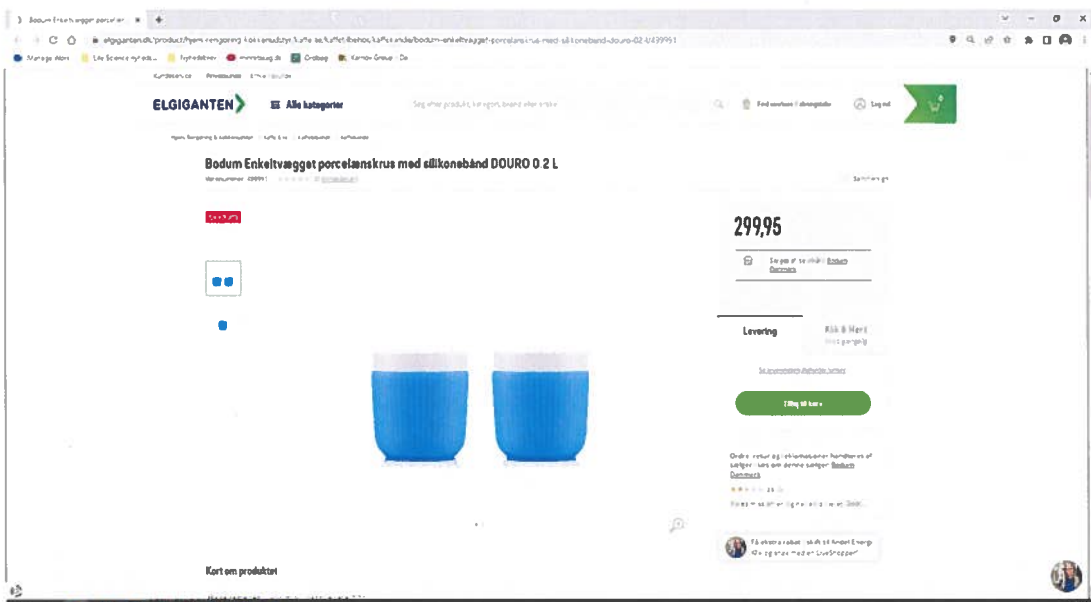
Bodums Douro-kop

Bodums Douro-kop, der er blevet fremvist for retten i størrelse 0,2 og 0,3 liter i forskellige farver silikone, er afbilledet på udskrifter af 9. januar 2023 af Bodums hjemmeside:

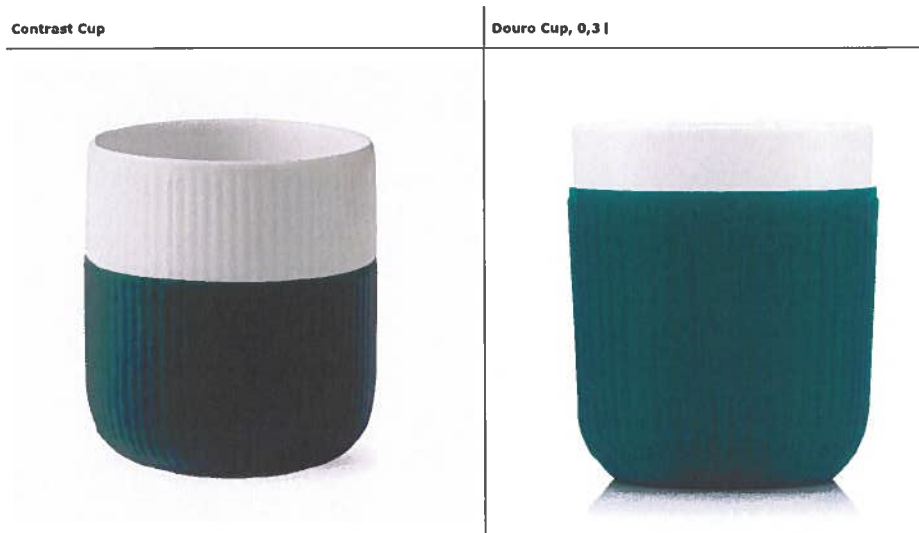
Af udskrift af 10. januar 2023 fra Elgigantens hjemmeside fremgår:

Douro-kopperne er på Bodums og Elgigantens hjemmesider angivet med en pris for 2 stk. på henholdsvis 299,95 kr. (0,2 liter) og 379,95 kr. (0,3 liter).

Sammenligning af Contrast-koppen og Douro-koppen

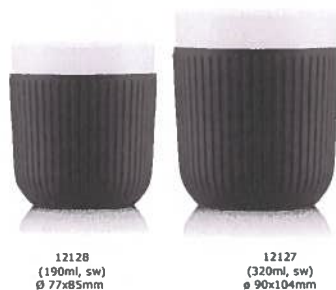
Der er fremlagt følgende sammenligningsbillede af kopperne:

Bodums udvikling af Douro-koppen

Den 31. januar 2023 har Bodum udarbejdet et "Design process & inspiration" for Douro-koppen, hvor "Bodum AG" og "Property of PI Design AG" fremgår af inspirationskatalogets forside. Herudover fremgår blandt andet:

12127 & 12128 DOURO Mugs with silicone sleeve:

Material: Porcelain & Silicone

Origin of DOURO line:

Bodum Design Team designed the DOURO line in 2017, which was inspired by the wine area in Portugal. That area is called Douro valley, which has a river called Douro as well. These wine fields create beautiful lines through the landscape, which can be seen from high up.

<https://www.cadlartours.com/portugal/portuguese-wine-map/douro-valley>

<https://www.sundayreport.com.au/2017/08/08/10-reasons-why-portugal-is-the-best-thing-you-should-visit-in-europe/>

<https://theculturetrip.com/europe/portugal/articles/11-reasons-why-portugal-douro-valley-should-be-on-your-bucketlist/>

Timeline of the DOURO Line - Product Overview:

Bodum Design Team started to design the DOURO line in February 2017.

- 11814 DOURO mug with handle
- 11815 DOURO bowl
- 11816 DOURO dessert plate
- 11817 DOURO lunch plate
- 11818 DOURO dinner plate
- 11839 DOURO pasta plate

11910 DOURO coffee press, 8 cups, 1.0 L, 34 oz
In March 2018

11920 DOURO tea press, 1.5 L, 51 oz
In June 2018

12037 DOURO tea press, 0.5 L, 17 oz
In April 2019

12123 DOURO o-choko cup (sake cup), 0.06 L, stoneware
12124 DOURO double wall sake glass, 0.145 L, glass
12129 DOURO double wall sake cup, 0.06 L, glass
In January 2021:

12123 & 12129 can be placed into the 12135 DOURO sake box:

12059 DOURO double wall mug, 0.19 L
In November 2019

It is double wall with silicone plug on bottom surface.

12127 DOURO mug with silicone sleeve 0.3 L
12128 DOURO mug with silicone sleeve 0.2 L
In January 2021

12134 DOURO double wall beer glass, 0.45 L
12136 DOURO double wall glass, 0.25 L
12137 DOURO double wall glass, 0.35 L
12138 DOURO double wall glass, 0.65 L
In February 2021

Inspiration for 12127 & 12128 DOURO mugs with silicone sleeves:

Mugs 12059, 12023, 12124 and 12129 DOURO

Designer combined the above design concepts (DOURO mugs & cups) with the already existing BISTRO mugs with sleeve in silicone:

11581, 11582, 11583 BISTRO mugs with sleeves in silicone and cork
Designed in January 2014

10108, 10109, 10110 CANTEN double wall mug with sleeve
Designed registered in October 2008

Designer didn't want to create the same issue as the CANTEN and BISTRO versions have. Because there are gaps above and below the silicone sleeve at BISTRO and CANTEN mugs. The reason is that the porcelain has quite big tolerances. There are products with up to 10mm gap, which doesn't look high-end and well designed.

Because of this Designer improved the assembly and fitting of the silicone sleeve, so there is no step at the mug and silicone sleeve is just assembled over mug. Therefore, there is a step from porcelain part to silicone part instead of being flush:

The silicone sleeve height is designed, so that the user has a good area for drinking without getting into inference with sleeve. Therefore, there is a bigger gap to top rim compared with the current DOURO line.

The ribs on the sleeve helps to isolate, so the silicone sleeve can be thinner and still be a good heat protection. This means the ribs have more than the visual purpose because the ribs are there for less heat conduction.

Existing products with sleeve:
Bodum Designers have done many other products with silicone sleeves in the past. Please see here other designs:

1404 TRAVEL MUG Vacuum mug, 3 cup, 0.35 l - Year 1999
1521 TRAVEL MUG Vacuum coffee maker, 0.47 l - Year 1999

K10250 PICNIC SET Plate, bowl and mug, in melamine and eva - design registration in September 2004

10108, 10109, 10110 CANTEN double wall mug with sleeve
Designed registered in October 2008

10952 & 10958 PRESO glass, double wall, 0.3 l - Year 2008

11002 TWIN Salt & Pepper grinder - Year 2008

11043 & 11044 TRAVEL MUG Vacuum mug, 0.35 l & 0.45 l - Year 2008

11057, 11058, 11067 & 11068 TRAVEL MUG & PRESS Coffee maker, vacuum, large, 0.35 l & 0.45 l - Year 2008

11099, 11128, 11129, 11130 11131 11132, PRESO storage jars - Year 2009

11334, 11336 PAVINA Salad bowl - Year 2010

11486 GROW GREEN Sprout jar, 1.0 l - Year 2011

11581, 11582, 11583 BISTRO mugs with sleeves in silicone and cork
Designed in January 2014

11100, 11101, 11102 TRAVEL PRESS Coffee maker - Year 2009

11155, 11156, 11157 PAVINA porcelain mug with silicone band - Year 2009

11167 & 11185 PAVINA glass (ribs on inside of sleeve), 0.35 l, 12 oz - Year 2009

11674 JOYCUP Travel mug, 0.3 l - Year 2015

11901 BISTRO Electric Milk Frother - Barista - Year 2018

11895 BISTRO water bottles - Year 2018

11922 JOYCUP granola – Year 2018

12053 MELIOR water bottle – Year 2019
12075 MELIOR water bottle (tall sleeve) – Year 2020

12091 JOYCUP Travel Mug (single wall, ribs on inside of sleeve) – Year 2020

...”

Billeder af Bodums Canteen-, Pavina- og Bistro-kopper fremgår yderligere af sammenstilling af 17. januar 2023:

BODUM CANTEEN TERMOKOP - 2009	BODUM PAVINA TERMOKRUS - 2009
	
BODUM BISTRO PORCELÆNSKRUS MED SILIKONE - 2014	
	

Bodums designpriser

Den 29. juni 2009 blev Bodum AG tildelt “Red Dot Design Award 2009” for “high design quality, expressing innovation in form and function in an exemplary manner” for “Bodum Canteen Double-Wall Mug”.

Bodum AG blev for Canteen-koppen ligeledes tildelt "iF Design Award 2010". Af udskrift af 14. februar 2023 fra iF Designs hjemmeside fremgår om tildelingen af prisen i 2010 blandt andet:

"...

JURY STATEMENT

Modest and unadorned, the Canteen double-wall mug would be the mug I left out for guests to see.... It appears practical with a good dose of personality.

..."

Af udskrift af 14. februar 2023 af Red Dots hjemmeside om vinderen af designprisen i 2022 fremgår:

drinkware
DOURO

[← Back](#)

[↓ Download](#)

The stylistic form of these carvaceous sake glasses and bottles was inspired by Japanese Ochoko cups. The elegant drinkware is made of heat-resistant, hand-blown borosilicate glass and this allows the drinks to retain their temperature for longer and without risk of scalding or leaving a messy condensation ring on tables. A hydrophobic silicone vent equalises the air pressure between the two layers of glass. This double-wall design makes it look like the drink is floating in the glass.

Statement by the Jury

The double-wall construction of these drinking vessels endows them with impressive thermal properties and also produces a very distinctive aesthetic.

reddot winner 2022

Credits

Manufacturer:
Bodum AG, Triengen, Switzerland

Designer:
Pi-Design AG, Triengen, Switzerland

bodum.com

Den i sagen omtvistede Douro-kop er ikke omfattet af Red Dot designprisen fra 2022.

Ensidigt indhentede erklæringer

Anne Qvist Sagild har afgivet erklæring af 6. april 2022, hvoraf fremgår blandt andet:

"...

Denne sagkyndige erklæring er i forbindelse med tvisten mellem Fiskars Finland Oy AB ("**Royal Copenhagen**") Hämeentie 135 A, P.O. Box 130, 00561 Helsinki, Finland

og

Peter Bodum A/S ("**Bodum**") Humlebæk Strandvej 21, 1., 3050 Humlebæk, Danmark

afgivet af undertegnede, Anne Qvist Sagild, Arkitekt MAA, industriel designer, hvor jeg i kraft af min faglige egenskab er blevet bedt om at besvare de nedenstående spørgsmål.

Jeg er til brug for denne erklæring blevet præsenteret for **Royal Copenhagen Contrast Cup** (størrelse 0,33 liter) (bilag 5) og Bodum Douro Enkeltvægget Porcelænskrus med Silikonebånd ("**Bodum Douro Krus**") (størrelserne 0,2 og 0,3 liter) (bilag 1), samt fysiske eksemplarer af krusene, der er blevet mig overbragt den 1. april 2022. Jeg er herudover blevet præsenteret for bilag 6 og 9.

Jeg er desuden blevet oplyst, at Royal Copenhagen er indehaver af rettighederne til porcelænsserien under betegnelsen "Contrast", herunder Royal Copenhagen Contrast Cup. Designet til Contrast-serien blev skabt af designeren mDD H. C. Gjedde og lanceret i Danmark i 2007.

For så vidt angår Bodum Douro Kruset, er jeg blevet oplyst, at Royal Copenhagen konstaterede i vinteren 2021, at produktet blev markedsført på det danske marked.

A. Spørgsmål: Gennemgå og beskriv venligst produktet Royal Copenhagen Contrast Cup.

Svar: Koppen består af 2 dele: 1 hvid porcelænskop (støbt porcelæn) ca. 5 mm/3mm tykkelse (koppen ændrer tykkelse i det den øverste del med rifler er ca. 5 mm tyk og den midterste del med glat porcelæn er ca. 3 mm tyk) og et kulørt (her grøn) overtræk/kappe fremstillet af silikone (støbt silikone) tykkelse ca. 2 mm. Overordnet set består porcelænsdelen af 6 komponenter/karakteristika:

1. top
2. midte

3. udvendig fals
4. Blød kurve ca. rundingsradius 10 mm i overgangen mellem midte og fod.
5. fod
6. indvendig glat porcelæn
7. Silicone overtrækket består af 1 del.

Koppen rummer 33 CL. Den overordnede geometri er cylindrisk - dvs. den øverste diameter er ca. 85 mm og den nedre diameter er ca. 85mm. Koppen er ca. 98 mm høj.

Med silikonekappe er der ca. 35 mm synlig riflet porcelæn synligt i top. Silikonedelen er ca. 63 mm i højden. Porcelænskoppens fod er ca. 55 mm i diameter.

Toppen er den øverste del af koppen, der er karakteriseret af en lodret riflet prægning.

Midten af koppen er karakteriseret af en glat porcelæn. Midten af koppen er trukket ca. 2 mm ind under den øverste del af koppen. Overgangen mellem den øverste del og den midterste danner en fals, der præciserer placeringen af silikone overtrækket, således det ca. 2 mm tykke silikone overtræk bliver plan med den øverste lodrette riflede del af koppen. Ligeledes danner den ca. 6-7 mm højde fod i bunden en slags fals/recess, der præciserer monteringen af silikone overtrækket. Godstykkelse på porcelænsdelen er ca. 5 mm i top og 3 mm i midte, da koppen er lodret/jævn indvendig (ligeløb under fals).

Der er 70 konvekse (udadbuede) lodrette rifler i både silikone del og porcelænsdel- bredde ca. 2 mm på porcelænsdelen og bredde 2 mm på silikonedelen. På silikonedelen spidser disse til ind under nedre del mod fod for at følge koppens form. Overgangen mellem nedre del og foden er karakteriseret ved en blød bue.

Proportioneringen af højden på henholdsvis porcelæn og silikone er fordelt således, at synligt porcelæn fra ydersiden udgør ca. 36%.

Kontrasten mellem den hvide porcelæn og den grønne silikone gør, at overgangen mellem silikone og porcelæn er præcis og, at koppen fremstår 2-delt.

B. Spørgsmål: *Hvad er de væsentligste karakteristika ved Royal Copenhagen Contrast Cup?*

Svar: De væsentligste karakteristika ved Royal Copenhagen Contrast Cup er:

1. sammenstillingen af de 2 materialer silicone og glaseret hvid porcelæn udformet som
Henholdsvis krus i porcelæn og kappe i silicone.

2. Kontrasten mellem den hvide glasur/porcelæn og de kulørte silicone kapper.
3. Rifler i porcelæn og silicone og proportioneringen mellem disse.

C. Spørgsmål: Fandtes der på tidspunktet for fremkomsten af Royal Copenhagen Contrast Cup i 2007 andre lignende produkter på markedet og hvis ja, kan du venligst identificere hvilke produkter det drejede sig om?

Svar: Skønsmanden er ikke bekendt med andre produkter med kombinationen riflet lodret porcelæn, riflet lodret silikone i kontrasterende farver og materialer på markedet tidligere end 2007.

D. Spørgsmål: Kan du venligst identificere hvilke krus med samme sammensætning af silikone og porcelæn, som måtte være markedsført på det danske marked efter 2007, hvor Royal Copenhagen Contrast Cup blev lanceret?

Svar: Skønsmanden har i forbindelse med den sagkyndige erklæring lavet en tidslinje vedr. krus med siliconekapper –lanceret på det danske marked efter 2007 fra forskellige producenter, bl.a. Pantone, Nespresso, Normann Cph., Eva Solo, Bodum o.a.

E. Spørgsmål: mDD H. C. Gjedde har designet Royal Copenhagen Contrast Cup. Fremstår Royal Copenhagen Contrast Cup som udtryk for resultatet af kreative valg foretaget af H.C. Gjedde?

Svar: JA

F. Spørgsmål: Hvis ja, er de kreative valg efter din opfattelse udtryk for en intellektuel frembringelse og hvordan kommer disse til udtryk i produktet?

Svar: JA de kreative valg er efter skønsmandens opfattelse udtryk for en intellektuel frembringelse. Det kommer til udtryk ved: Kombinationen af de 2 materialer silicone og porcelæn; proportioneringen af disse, hvor koppen fremstår 2-delt med ca. 1/3 del synlig porcelæn i top og ca. 2/3 synlig silikone i bund: riflerne, der giver indtryk af en overflade med et greb med friktion. Dertil kommer den øvrige detaljering og kombinationen af disse beskrevet s. 2-3 2022.04.06_bilag Anne Qvist Syn- og skønserklæring Fiskars vs. Bodum kopper m. Silicone

G. Spørgsmål: Hvilke ligheder og forskelle kan konstateres mellem den overordnede fremtoning af Royal Copenhagen Contrast Cup og Bodum Douro Krus?

Svar:

Ligheder:

1. materialer – silicone og porcelæn.
2. Farver og overflader – blank klar hvid glasur og kulørte silicone kapper.
3. Størrelser: ca. samme diameter og højde.
4. Riflede silicone kapper på begge produkter.

Forskelle:

1. Royal Copenhagen Contrast kruset har en større/højere synlig udvendig porcelænsdel.
2. Den synlige porcelænsdel på Bodum Douro kruset har ingen rifler.

3. Silicone kappen på Contrast kruset flugter med den ovenstående synlige porelænsdel i det den er planforsænket krusets fals.

H. Spørgsmål: Medfører de eventuelt konstaterede forskelle mellem Royal Copenhagen Contrast Cup og Bodum Douro Krus, at Bodum Douro Krus kan anses for resultatet af en selvstændig udviklingsindsats?

Svar: NEJ

I. Spørgsmål: Er det sandsynligt at Bodum har frembragt Bodum Douro Krus uden forudgående kendskab til Royal Copenhagen Contrast Cup?

Svar: Nej

J. Spørgsmål: Kan Bodum Douro Krus være frembragt ved en selvstændig indsats uden kendskab til Royal Copenhagen Contrast Cup, når der henses til at Bodum – så vidt Royal Copenhagen har forstået ud fra oplysninger modtaget af Bodum - siden 2009 har markedsført "Canteen" termokop og "Pavina" termokrus samt siden 2014 har markedsført "Bistro" porcelænskrus (bilag 9)?

Svar: Nej.

K. Spørgsmål: Hvem vil du definere som den relevante kundekreds(/forbruger) for Royal Copenhagen's henholdsvis Bodums produkter?

Svar: Den relevante kundekreds er en bred primært kvindelig kundekreds, der bevidst går efter livstil, designs, kvalitet og markedsførte brands. Inspiration findes via blogs, livstilmagasiner, Instagram etc. Handler både på nettet og i livsstilbutikker.

L. Spørgsmål: Er det sandsynligt, at en forbruger vil være af den opfattelse, at der består en overordnet lighed mellem Royal Copenhagen Contrast Cup og Bodum Douro Krus?

Svar: JA

M. Spørgsmål: Hvis spørgsmålet kan besvares bekræftende, er det så sandsynligt, at denne overordnede lighed vil kunne forstærke en evt. risiko for forveksling blandt forbrugerne?

Svar: JA

N. Spørgsmål: Er der en nærliggende risiko for, at forbrugere forveksler Royal Copenhagen Contrast Cup med Bodum Douro Krus, herunder når de to produkter ses samtidig, henholdsvis ikke ses samtidig?

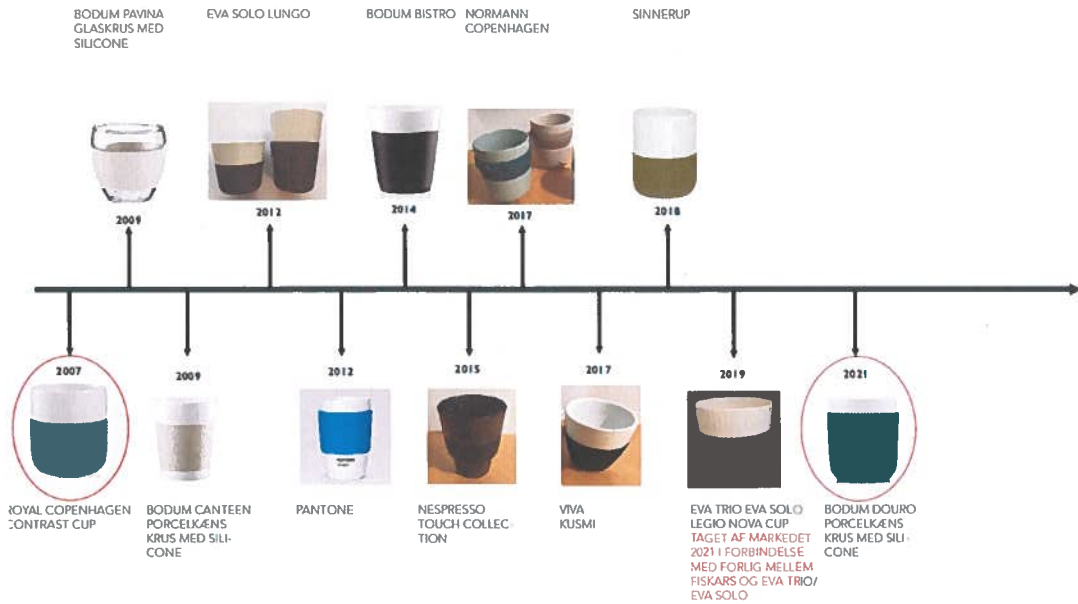
Svar: Ja i begge tilfælde.

O. Spørgsmål: Er der en nærliggende risiko for, at forbrugere, som følge af de to designs fremtoning, vil anse Royal Copenhagen Contrast Cup og Bodum Douro Krus som hidrørende fra samme producent?

Svar: Ja

..."

Til Anne Qvist Sagilds erklæring af 6. april 2022 er knyttet følgende tidslinje af 4. maj 2022:

KUNDE: LUNDGREN	DATE: 2022.05.04	BESKRIVELSE		ANNE QVIST DESIGN OFFICE APS STORHANSVEJ 7 DK-8000 AARHUS C MAIL: AQ@AQDDO.DK WWW.AQDDO.DK
PROJEKT: SAGKYNDIG ERKLÆRING		TIDLINJE PORCELÆNSKRUS MED SILICONEKAPPEL		
EMNE: FISKARS FINLAND OY AB VS PETER BODUM A/S				

Anne Qvist Sagilds erklæring af 6. april 2022 har følgende bilag af 7. april 2022:

Århus, 2022.04.07
Bilag sagkyndig erklæring
Fiskars Finland Oy AB vs. Peter Bodum A/S
s 1/3

Århus, 2022.04.07
Bilag sagkyndig erklæring
Fiskars Finland Oy AB vs. Peter Bodum A/S
s 2/3

ANNE QVIST
ARQVIST MAA
INDUSTRIEL DESIGNER
ANDRE HENRIKSSON TIL ET

Design gennemgang Royal Copenhagen Contrast
NB: Syn- og størrelsesundersøgelser fotografier

ANNE QVIST DESIGN OFFICE /
TYDUNNSVEJ 7
DK-8000 AARHUS C

MOBIL + 45 41 62 83 84
MAIL: AQ@AQDDO.DK
WWW.AQDDO.DK

IVS TAGRAM
@ANNEQVISTDESIGNOFFICE

CVR 34213739

Design gennemgang Royal Copenhagen Contrast
NB: Syn- og størrelsesundersøgelser fotografier

- Overordnet set består koppen af 7 dele/karakteristika:
1. top
 2. midte
 3. udvendig fald
 4. Blød kurve ca. 10 mm i overgangen mellem midte og fod.
 5. fod
 6. Indvendig glat porcelæn
 7. silicone overtræk/lappe

Design gennemgang Royal Copenhagen Contrast Cup

Koppen består af 2 dele: 1 hvid porcelænskop blank blå indvendig og udvendig glasur (støbt porcelæn) ca. 5 mm/3mm tykkelse. Koppen ændre tykkelse i det den øverste del med riflet er ca. 5 mm tyk og den øverste del i midtlig porcelæn er ca. 1 mm tyk. set et gæst overtræk fremstillet af silicone (nået silicone) med riflet, der i ans af størrelse matcher porcelænsdåns riflet i løse ca 2 mm.

Bodum Douro Krus
størrelse 0,2 l.

Bodum Douro Krus
størrelse 0,3 l.

Royal Copenhagen
Contrast Cup
størrelse 0,33 l

Overordnede mål:
Højde 98 mm
Diameter top ca. 85 mm
Diameter bund ca. 85 mm
Højde synlig lobet riflet porcelæn ca. 35 mm
Indhold: 33 cl

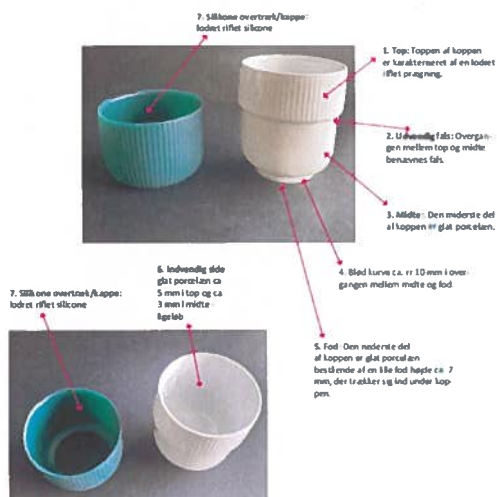
Århus, 2022-04-07
 Bilag til gyldende erklæring
 Fiskars Finland Oy AB vs. Peter Bodum A/S
 s 3/3

Design og gennemgang Royal Copenhagen Contrast
 AB Syn- og tilsynsmyndens fotografier

Overordnet set består koppen af 7 dele/karakteristika:

1. top
2. midte
3. indvendig fods
4. Blød kurve ca. nr. 10 mm i overgangen mellem midte og fod
5. fod
6. indvendig glat porcelæn
7. silikone overtræk/lappe

ANNE QVIST
 ARKITEKT MAA
 INDUSTRIEL DESIGNER
 INDUSTRIEL ARKITEKT
 ANNE QVIST DESIGN OFFICE A/S
 SYDHANSGÅDE 7
 DK-8000 ÅRHUS C
 MOBIL: +45 41 42 83 84
 MAIL: AQ@AQDD.DK
 WWW.AQDD.DK
 INSTAGRAM:
 @ANNEQVISTDESIGNOFFICE
 CVR: 34213729

Anne Qvist Sagild har afgivet supplerende erklæring af 26. august 2022, hvoraf fremgår blandt andet:

“ ...

Denne supplerende sagkyndige erklæring er i forbindelse med tvisten mellem

Fiskars Finland Oy AB (“**Royal Copenhagen**”)
 Keilaniementie 10, P.O. Box 91, 02151 Espoo, Finland

og

Peter Bodum A/S (“**Bodum**”)
 Humlebæk Strandvej 21, 1., 3050 Humlebæk, Danmark

afgivet af undertegnede, Anne Qvist Sagild, Arkitekt MAA, industriel designer, hvor jeg i kraft af min faglige egenskab er blevet bedt om at besvare de nedenstående spørgsmål.

Jeg er til brug for denne erklæring blevet præsenteret for **Royal Copenhagen Contrast Cup** (størrelse 0,33 liter) (bilag 5) og Bodum Douro Enkeltvægget Porcelænskrus med Silikonebånd (“**Bodum Douro Krus**”) (størrelserne 0,2 og 0,3 liter) (bilag 1), samt fysiske eksemplarer af krusene, der er blevet mig overbragt den 1. april 2022. Jeg er herudover blevet præsenteret for bilag 6 og 9.

Jeg er desuden blevet oplyst, at Royal Copenhagen er indehaver af rettighederne til porcelænsserien under betegnelsen "Contrast", herunder Royal Copenhagen Contrast Cup. Designet til Contrast-serien blev skabt af designeren mDD H. C. Gjedde og lanceret i Danmark i 2007.

For så vidt angår Bodum Douro Kruket, er jeg blevet oplyst, at Royal Copenhagen konstaterede i vinteren 2021, at produktet blev markedsført på det danske marked.

Endvidere har jeg modtaget et katalog fra Koziol dateret 2005 (bilag 11), hvor der på side 2 og 3 vises krus benævnt AROMA Espresso Tasse ("Koziol Krus").

1. Spørgsmål: Gennemgå og beskriv venligst produktet Koziol Krus.

Svar: Der er 2 str. Koziol kruset består af 2 dele: 1 hvid støbt glaseret porcelænskrus og en kulørt glat kappe fremstillet af silikone. Silikonekappen er placeret i krusets udvendige midte således kruset fremstår med 3 udvendige striber: 1 hvid porcelænsstribe i bund, kulørt silikonekappe i midten og en hvid porcelænsstribe i toppe. Kappen er ikke undersænket porcelænsdele. Således fremstår silikonekappen som et selvstændigt element, der stikker ca. 0,5-1,0 mm udover porcelænskruset i top og bund. Den overordnede formgivning/geometri i Koziol kruset er konisk – smal i bund med diameter 50 mm/67 mm og bredest i top med diameter 65 mm/84 mm

2. Spørgsmål: Hvad er de væsentligste karakteristika ved Koziol Krus?

Svar: den sribede 3-delning og den koniske form

3. Spørgsmål: Er Koziol Kruket blevet lanceret på det danske marked?

Svar: Ja

4. Spørgsmål: Hvis ja, fandtes Koziol Krus på det danske marked på tidspunktet for fremkomsten af Royal Copenhagen Contrast Cup i 2007?

Svar: Nej

5. Spørgsmål: Hvilke ligheder og forskelle kan konstateres mellem den overordnede fremtoning af Royal Copenhagen Contrast Cup og Koziol Krus?

Svar: Ligheder: materialer – hvid porcelæn og kulørte silikone kapper.

Forskelle:

1. Koziol kruset fremstår med en udvendig 3 deling, hvor silikonekappen er placeret i midten af det hvide porcelænskrus og Royal Copenhagen Contrast Cup fremstår med en udvendig 2 deling men en stor silikonekappe i krusets bund. Silikone udgør visuelt ca. 2/3 af Royal Copenhagen Contrast Cup ydre; hvor Koziol kruset's silikone del viselt udgør 1/3.
2. Koziol kruset's kappe er fremstillet i en glat silikone. Royal Copenhagen Contrast Cup's kappe er fremstillet i en riflet silikone.

3. *Koziol kruset's kappe sidder udenpå kruset med en øvre og nedre fals. Royal Copenhagen Contrast Cup's kappe er plan med porcelænsdelen; dvs. den er undersøgt porcelænsdelen, som har en fals.*
4. *Koziol kruset's overordnede geometri/formgivning er konisk. Royal Copenhagen Contrast Cup overordnede geometri/formgivning er cylindrisk.*

6. Spørgsmål: *Medfører de eventuelt konstaterede forskelle mellem Royal Copenhagen Contrast Cup og Koziol Krus, at Royal Copenhagen Contrast Cup kan anses for resultatet af en selvstændig udviklingsindsats?*

Svar: Ja.

7. Spørgsmål: *Er det sandsynligt at Royal Copenhagen har frembragt Royal Copenhagen Contrast Cup uden forudgående kendskab til Koziol Krus?*

Svar: Ja.

8. Spørgsmål: *Kan Royal Copenhagen Contrast Cup være frembragt ved en selvstændig indsats uden kendskab til Koziol Krus, når der henses til bilag 11?*

Svar: Ja.

9. Spørgsmål: *Er det sandsynligt, at en forbruger vil være af den opfattelse, at der består en overordnet lighed mellem Royal Copenhagen Contrast Cup og Koziol Krus?*

Svar: Nej

10. Spørgsmål: *Er der en nærliggende risiko for, at forbrugere forveksler Royal Copenhagen Contrast Cup med Koziol Krus, herunder når de to produkter ses samtidig, henholdsvis ikke ses samtidig?*

Svar: Nej

11. Spørgsmål: *Er der en nærliggende risiko for, at forbrugere, som følge af de to designs fremtoning, vil anse Royal Copenhagen Contrast Cup og Koziol Krus som hidrørende fra samme producent?*

Svar: Nej

..."

Christian Bjørn har efter sagens anlæg afgivet erklæring af 16. februar 2023, hvoraf fremgår blandt andet:

"...

Undertegnede, industriel designer Christian Bjørn, København, er af advokatfirmaet Punct Advokater ved advokat Peter Christian Kierkegaard, blevet bedt om at besvare en række spørgsmål vedrørende produkter fra de to virksomheder:

*Fiskars Finland Oy AB ("Royal Copenhagen")
Hämeentie 135 A, P.P. Box 130, 00561 Helsinki, Finland*

og

Peter Bodum A/S ("**Bodum**")
 Humlebæk Strandvej 21,1., 3050 Humlebæk, Danmark

Jeg har besvaret nedenstående spørgsmål på grundlag af mit faglige virke inden for industrielt design, herunder design for virksomheden MENU hvor jeg har designet produkter der kombinerer porcelæn med silikone. Fra dette arbejde er jeg bekendt med de udfordringer der ligger i denne kombination idet porcelæn har store tolerancemængde i forhold til andre materialer og derfor er vanskelig at integrere i en samlet konstruktion.

Til brug for denne erklæring er jeg blevet præsenteret for fysiske eksemplarer af **Royal Copenhagen Contrast Cup**, størrelse 0,33 liter (herefter **Royal Contrast**) og **Bodum Duoro enkeltvægget porcelænskrus** med Silikoneholder størrelserne 0,2 og 0,3 liter (herefter **Bodum DUORO**).

Derudover er jeg blevet præsenteret for Lundgrens stævning inklusive bilag 1- 16 samt Bodums designhistorie og diverse registreringer. Endvidere er jeg blevet præsenteret for materiale vedrørende Pantone-kruset, Koziols Aroma krus, Eva Solo krus med silikonebeklædning uden riller, Kählers hammerhøj termokrus, Georg Jensens Bernadotte Termokop, Lyngby krus, AIDA Groovy krus, Pillivuyts plissé termokrus, Uddrag af Bodums katalog 06/07, uddrag af Royal Copenhagen's hjemmeside vedrørende arkiverede designs og materiale vedrørende krus af Volkhard Wencks krus.

Undervejs har jeg haft drøftelser med advokat Peter Christian Kierkegaard.

Mine svar er afgivet efter bedste overbevisning.

Om designeren

Christian Bjørn grundlagde i 1978 Christian Bjørn Design.

I dag arbejder Christian Bjørn med design af livsstilsprodukter og har for sit arbejde modtaget en række priser og anerkendelser. IF Prisen 2010, 2017. Red Dot 2010, 2017. Formland 2008. DD Visionspris 2000. Derudover en række af Dansk Designråds ID pris for teknisk industriel design.

Som supplement til sit arbejde som udøvende designer har Christian Bjørn gennem alle årene virket som Syns og Skønsmand og har afgivet en række sagkyndige erklæringer indenfor designområdet.

I årene fra 1990 til 2000 var Christian Bjørn formand for Dansk Design Center og Designrådet.

For sit arbejde med at definere industriel design som et fagområde, og sin indsats for at etablere et hus for Dansk Design og hermed udbrede forståelsen og brugen af industriel design blev Christian Bjørn udnævnt til Ridder af Dannebrog i 1998.

Se venligst Kraks Blå Bog / Christian Bjørn og www.christianbjorn.dk

2. Fremstår Bodums DOURO krus som et udtryk for resultatet af et kreativt valg fra Bodums designere, herunder i lyset af Bodums tidligere design af lignende krus og den produktlinje som produktet indgår i?

Ønsket om at kombinere silikone med porcelæn eller andre hårde emner, i forbindelse med design af krus, er oplagt og har rødder tilbage fra Volkhard Wenck's krus fra 1988, PICNIC koppen fra Bodum, introduceret i år 2004 samt KOZIOL kruset markedsført i år 2005. (måske er denne kombination set tidligere med det er ikke dokumenteret).

Ideen er oplagt idet man gennem denne kombination opnår tre ting:

- A. Brugen af porcelæn gør det let at rengøre og vedligeholde.
- B. Brugen af silikone der beskytter fingre mod varme samt skaber en god friktion mellem hånd og kop.
- C. Mulighed for løbende at hype produktet ved at tilføre forskellige farver på silikone delen (en enkel og billig måde der samtidig fastholder produktets karakter og identitet).

Bodum har gennem de sidste 18 år arbejdet med produkter der kombinerer silikone med hårde materialer (herunder porcelæn, stål, melamin):

Bodum PICNIC 2004
 Bodum PAVINA 2009
 Bodum CANTEEN 2009
 Bodum BISTRO_2014
 Bodum DUORO 2021

Overordnet er produkterne PAVINA og CANTEEN karakteriseret ved at glas og porcelæns delen er forsynet med et bånd af silikone. BISTRO og Bodum DUORO er karakteriseret ved at porcelænsdelen er omsluttet af en holder af silikone.

Derudover har Bodum fremstillet produkter som drikkeflasker, thermo krus, skåle o.l. som alle benytter kombinationen af silikone og hårde materialer.

Denne kombination er i sig selv ikke unik. Det er en kendt teknisk mulighed som gennem en kreativ indsats skal finde sin form i forhold til ønskede funktion.

Denne kontinuerlige udvikling hvor kombinationen af silikone og hårde materialer, i forbindelse med en række produkter med forskellig funktion, har været medvirkende til at skabe firmaets identitet. Med produktserien

DUORO har Bodum skabt et samlet univers hvor udformningen og sammensætning af silikone og hårde emner er bærende elementer.

Bodums krus, er uden tvivl resultatet af en kreativ proces.

3. Hvis ja, er disse kreative valg efter din opfattelse udtryk for intellektuel frembringelse og hvordan kommer disse til udtryk både i produktet og den produktlinje som produktet indgår i?

DUORO serien er skabt ud fra erfaringer baseret på udviklingen af tidligere produkter (spec. BISTRO og CANTEEN) og er udtryk for et bevist ønske om at skabe et univers baseret på en særlig lokalitet og billedverden.

Navnet er inspireret af et smukt område i Portugal (skaber gode associationer).

Rillerne på silikonedelen er inspireret af de vinmarker der findes på stedet. Selve udformningen af koppen er en videreførelse af de produkter som allerede er en del af Bodum's portofolie.

Samtlige af de løsninger vi ser på Bodums DUORO krus er et udtryk for et kreativt valg.

Krusets overordnede opbygning er baseret på en kopholder udført i silikone samt en kop udført i porcelæn.

Silikonedelen er forsynet med riller der fremstår som en præcis struktur der træder ud af en plan. Dette er inspireret af vinstokke som står lodret op fra undergrunden. Disse riller findes ligeledes på de øvrige produkter der udgør serien (drikkeglas, the kande, skåle etc).

Silikoneholderen omslutter bunden og ender i en cirkulær udskæring der giver mulighed for at forsyne porcelænsdelen med et logo.

Denne løsning sikrer at koppen rammer bordet med silikonedelen (god lyd).

Porcelænsdelens synlige del mod silikoneholderen er glat (som resten af den indvendige kop).

Det sikrer en "læbevenlig løsning".

Den del af porcelænskoppen der dækkes af silikoneholderen er sandblæst.

Dette af hensyn til god friktion mellem porcelæn og silikone.

Denne opbygning, hvor porcelænskoppen er omsluttet af en silikoneholder er et karakteristisk træk for den totale oplevelse af koppen og er venlig i forhold til fremstillingen.

En sådan kompleks opbygning af et produkt, hvor historien, billedannelser, porcelæn og silikone tilsammen udgør produktets karakter, kræver en række kreative valg, som alle er udtryk for en intellektuel indsats.

4. Kan du tiltræde Anne Qvist's gennemgang og beskrivelse af produktet Royal Contrast?

Anne Qvist's beskrivelse af produktet Royal Contrast er detaljeret og nøjagtig.

Beskrivelsen bygger på enkle observationer og opmålinger og er alle tro mod produktet.

Jeg kan tilslutte mig disse faktuelle data som er i overensstemmelse med mine egne observationer.

5. Hvad er de væsentligste karakteristika ved Royal Contrast?

Kombinationen af materialerne porcelæn og silikone, hvor man i konstruktionen har skabt en integration mellem de to materialer.

Det betyder at porcelænsdelen har indbygget recesser således at silikonedelen kommer til at ligge flush med porcelænet og hermed skaber et homogent udtryk for hele koppen.

Proportionen mellem silikone og porcelæn, hvor silikonedelen fylder ca 3/5 del og porcelænsdelen 2/5 af koppens højde.

De dekorative riller findes både på silikonedelen og porcelænsdelen og skaber hermed et sammenhængende homogent udtryk for koppen.

Rillerne i silikonedelen svarer til de riller som anvendes i porcelænsdelen.

Rillerne er udformet som udadvendte buer med en blød overgang mellem rillerne.

Denne struktur giver mulighed for at skabe en sammenhæng mellem rillerne i silikonen og rillerne i porcelænet idet en mere præcis og kantet udformning af riller ikke er mulig i porcelæn (i modsætning til de præcise og kantede riller i Bodum silikonen som jo heller ikke føres videre i porcelænet).

Koppens bund er udformet således at silikonen afsluttes af en reces i porcelænet. Herved fremkommer en præcis, cirkulær bund i porcelænet som rammer underlaget direkte og som giver plads til logo/bomærke.

Overordnet supplerer Royal Contrast den gennemgående designlinie vi finder i produkter fra Royal Copenhagen.

Homogene, velproportionerede, dekorerede og funktionelle produkter hvor brugen af riller er et gennemgående træk.

Med Royal Contrast bevæger virksomheden sig ind i et nyt område hvor anvendelsen af silikone er taget i brug.

Den valgte design hvor porcelænsdelen og silikonedelen optræder som en integreret enhed giver et underspillet udtryk som således kommer til at ligge i forlængelse af Royal Copenhagen's øvrige produkter.

På afstand kan man således ikke se at koppen består af 2 dele idet silikonedelen blot kunne opfattes som en dekorativ bemaling.

6. Fandtes der på tidspunktet for fremkomsten af Royal Contrast i 2007 andre kopper i hvidt riflet porcelæn i samme størrelse og form som Royal Contrast og hvis ja, kan du venligst identificere disse produkter?

Bodums PICNIC kop blev introduceret i 2004 og kombinerer melamin og det neoprenlignende materiale eva, hvor det neoprenlignende materiale eva er udført som et bånd midt på koppen.

Jeg er bekendt med at KOZIOL kruset eksisterede på markedet fra 2005.

Kruset er udført i porcelæn påsat et bånd i silikone. Kruset fremstår med en udvendig tredeling.

Krusets kappe er fremstillet af glat silikone. Kappen sidder udenpå kruset således at der fremkommer en nedre og øvre fals.

Kruset er udformet med en konisk geometri.

Kombinationen af silikone og hårde materialer giver derfor inspiration til en række efterfølgende designs.

Brugen af denne kombination kan ikke anses som en kreativ indsats.

Det er en teknisk mulighed som i efterfølgende kan bearbejdes og udformes til et konkret produkt. Det er netop i den proces den kreative indsats ligger.

7. Hvornår blev KOZIOL kruset lanceret på det europæiske marked?

Kruset blev introduceret på det europæiske marked i 2005. Fra dette tidspunkt findes markedsføringsmateriale på både engelsk, tysk og fransk.

8. Kan du tiltræde Anne Qvist's opstillede tidslinie?

Mig bekendt er den fyldestgørende og faktuel i forhold til det tidsforløb som tidslinien beskriver og indeholder ikke forkerte oplysninger.

Men det bør nævnes at Volkhard Wenck's allerede i 1988 præsenterede en kop med et bånd i silikone. At Bodum præsenterede sit PICNIC krus i 2004 og at Kroizol kruset blev markedsført i 2005. Disse produkter demonstrerer de tekniske muligheder der ligger i at kombinere silikone med andre materialer.

9. Fremstår Royal Contrast som et udtryk for resultatet af kreative valg foretaget af H. C. Gjedde.

Ja, Royal Contrast er så kompleks en frembringelse at designet på anses som et udtryk for resultatet af kreative valg foretaget af H. C. Gjedde.

Valgene er et udtryk for en intellektuel proces hvor ønsket har været at frembringe et krus der kombinerer porcelæn og silikone.

Dette udgangspunkt er ikke i sig selv et udtryk for en intellektuel proces men derimod en simpel observation der kan benyttes i forbindelse med et konkret produkt.

De kreative valg kommer til udtryk i kopens størrelse og udformning, proportioneringen mellem silikone og porcelæn, udformning af dekoration på porcelæn og silikone (riller).

Overordnet ønskes en udformning som udgør en homogen, velproportioneret, dekoreret frembringelse hvor porcelæn og silikone indgår i en integreret løsning.

Derudover har man frembragt en form, der løbende giver mulighed for en justering, uden at den overordnede identitet går tabt. Således har Royal Contrast indgået en formgivningmæssig justering fra introduktionen i 2007 til idag. Fra en konisk form (synlig porcelænsfod) til en enkel cylinder med en skjult fod.

10. Redegør for ligheder og forskelle mellem Royal Contrast og Bodum DUORO?

Overordnet består Royal Contrast og Bodum af en kop i hvid porcelæn med en holder i silikone.

Koppen holder på væsken, silikonen sørger for at brugeren ikke brænder fingrene og giver mulighed for en dekoration.

Begge kopper har stort set samme størrelse (en størrelse som kendetegner lignende produkter på markedet).

MEN HERMED STOPPER LIGHEDEN:

Den overordnede fremtoning udgøres af koppens størrelse, form (geometri) proportion, indbyrdes forhold mellem silikone og porcelæn og koppens dekoration.

Som nævnt i spørgsmål 9 er det ikke kombinationen af silikone og andre materialer der udgør den kreative indsats men måden hvorpå man behandler (udformer) de enkelte elementer samt deres indbyrdes forhold.

FORM

Royal Contrast har en cylindrisk udformning.

Bodum DUORO har en konisk udformning.

Royal Contrast har en silikonedel og en porcelæns del der flugter med hinanden (integreret løsning).

Bodum har en silikonedel og en porcelæns del med indbyrdes reces (differentieret løsning)

PROPORTION

Royal Contrast har en fordeling af porcelæn og silikone på henholdsvis 2/5 og 3/5.

Bodum DUORO har en fordeling af porcelæn og silikone på henholdsvis på 1/5 og 4/5.

DEKORATION

Royal Contrast har gennemgående bløde riller der går igennem både porcelæn og silikone emnerne.

Bodum DUORO har kantede riller der udelukkende er at finde på silikonedelen.

11. Medfører de forskelle som omtalt i spørgsmål 10 at Bodums DUORO krus kan anses for resultatet af en selvstændig udviklingsindsats?

Bodums DUORO krus fremstår med så mange designudtryk der knytter sig til Bodums andre produkter at den udviklingsindsats der har ført til det ønskede resultat må anses som resultatet af en selvstændig designproces.

Royal Contrast og Bodums DUORO kopper står som frembringelser der er et udtryk for den identitet som de to virksomheder repræsenterer.

Det enkle udgangspunkt, at designe en kop der kombinerer porcelæn med silikone får derfor hver deres udtryk som et resultat af en selvstændig udviklingsindsats.

Royal Contrast er med sit rolige, integrerede udtryk med en dekoration der består af gennemgående riller et tilskud til det Univers som kendetegner Royal Copenhagens øvrige produkter.

Bodum DUORO krus er med sit markante brug af silikone og det sammensatte udtryk et naturligt tilskud til det univers som Bodum har opbygget. Udover at selve kopperne fremstår med hver deres markante udtryk repræsenterer de således hver deres tilhørsforhold til deres virksomhed.

12. Er det sandsynligt at Bodum har frembragt Bodum DOURO uden kendskab til Royal Contrast?

En struktureret udviklingsproces, som begge virksomheder arbejder med, indeholder en række aktiviteter der skal lede hen til det ønskede resultat. En af disse er et grundigt stykke research.

Derfor er det sandsynligt at Bodum som en del af processen er blevet bekendt med Royal Contrast.

Kendskabet til andre produkter indenfor samme kategori er nødvendigt for at sikre at der ikke er sammenfald med allerede eksisterende produkter og at det tema man arbejder med er unikt.

13. Hvilken målgruppe henvender Royal Copenhagen og Bodums produkter sig til?

Den relevante kundekreds for Royal Copenhagen's og Bodums produkter er primært kvinder der bevist går efter livsstil, design, kvalitet og markedsførte brands.

Denne kundekreds er uhyre opmærksomme på at de ikke blot køber nok et produkt, men erhverver sig et design der kan fortælle en historie og som understøtter deres egen identitet.

Dette forhold medfører en ekstrem interesse for produktets samlede identitet som logo, bomærke, emballage og eksponering samt for de detaljer der kendetegner produktet.

Udover produktets design spiller brugerens loyalitet overfor de enkelte brands en stor rolle. Den forstærkes ved at supplere selve produktets design med den måde produktet markedsføres på: salgskanaler, eksponering, kommunikation, emballage og ikke mindst pris er her væsentlige faktorer. Disse forhold er meget forskellige mellem Royal Contrast og Bodum DUORO og er derfor også medvirkende til at differentiere den totale opfattelse af de to produkter.

14. Er det sandsynligt at en forbruger der tilhører den målgruppe omtalt i spørgsmål 13 vil opfatte en overordnet lighed mellem Royal Contrast og Bodum DUORO?

For omtalte målgruppe er et krus ikke blot et krus der tilgodeser en primær funktion.

Det er et designet objekt som repræsenterer et firma man kender og et objekt som understreger ens egen identitet. Den omtalte målgruppe vil naturligvis opfatte den overordnede lighed (kombinationen af porcelæn og silikone) men mellem krusene fra Royal Copenhagen og Bodum findes så mange forskellige udtryk og detaljer at den omtalte målgruppe ikke vil opfatte nogen ligheder mellem de to produkter.

15. Er der risiko for at den målgruppe som Royal Copenhagen og Bodum henvender sig til vil forveksle de to produkter når de ses samtidig henholdsvis hver for sig?

De to krus har så mange forskellige træk udover at kombinere porcelæn med silikone at den udvalgte målgruppe ikke vil forveksle de to produkter. Indenfor den produktkategori som krusene tilhøre findes en række eksempler på hvor tæt forskellige designs ligger på hinanden.

Derfor er det vigtigt at et produkts primære funktion bliver suppleret med en historie der er medvirkende til at differentiere produktet på markedet. Her er det oplagt at det enkelte produkts design forholder sig til det design som firmaet iøvrigt markedsfører.

Både Royal Copenhagen og Bodum har med deres forskellige kopper været i stand til at skabe et design der ligger på linie med de to virksomhedernes øvrige produkter og dermed klart signalerer at de kommer fra hver deres firma.

..."

Korrespondance mellem parternes advokater

Den 22. december 2021 rettede Fiskars advokat første gang henvendelse til Bodum vedrørende Douro-koppen. Henvendelsen blev besvaret af Bodums advokat ved brev af 7. januar 2022.

Den 10. maj 2022 sendte Fiskars advokat et brev til Bodums advokat sammen med Anne Qvist Sagilds erklæring af 6. april 2022, der blev besvaret afvisende ved brev af 18. maj 2022 medsendt et Koziol-katalog fra 2005.

Fiskars advokat sendte den 26. august 2022 endnu et brev til Bodums advokat sammen med Anne Qvist Sagilds supplerende erklæring af 26. august 2022. Bodums advokat svarede den 23. september 2022.

Fiskars tidligere håndhævelse

Af retsbog af 18. juni 2021 i sag BS-11592/2020-SHR fremgår blandt andet, at Fiskars og Eva Solo A/S den 18. maj 2021 indgik et forlig vedrørende Eva Solos Legio Nova-kop. Af forligsaftalen fremgår blandt andet:

"...

2.1. Eva Solo anerkender, at Fiskars' Contrast Kopper, hvor et eksemplar er vist i bilag 3, er ophavsretligt beskyttet samt nyder beskyttelse efter markedsføringsloven, og at Eva Solos Legio Nova Kopper, hvor et eksemplar er vist i bilag 1 (uanset farve på koppens silikonebælte), krænker Fiskars' ophavsret og rettigheder i medfør af markedsføringsloven til Contrast Kopperne.

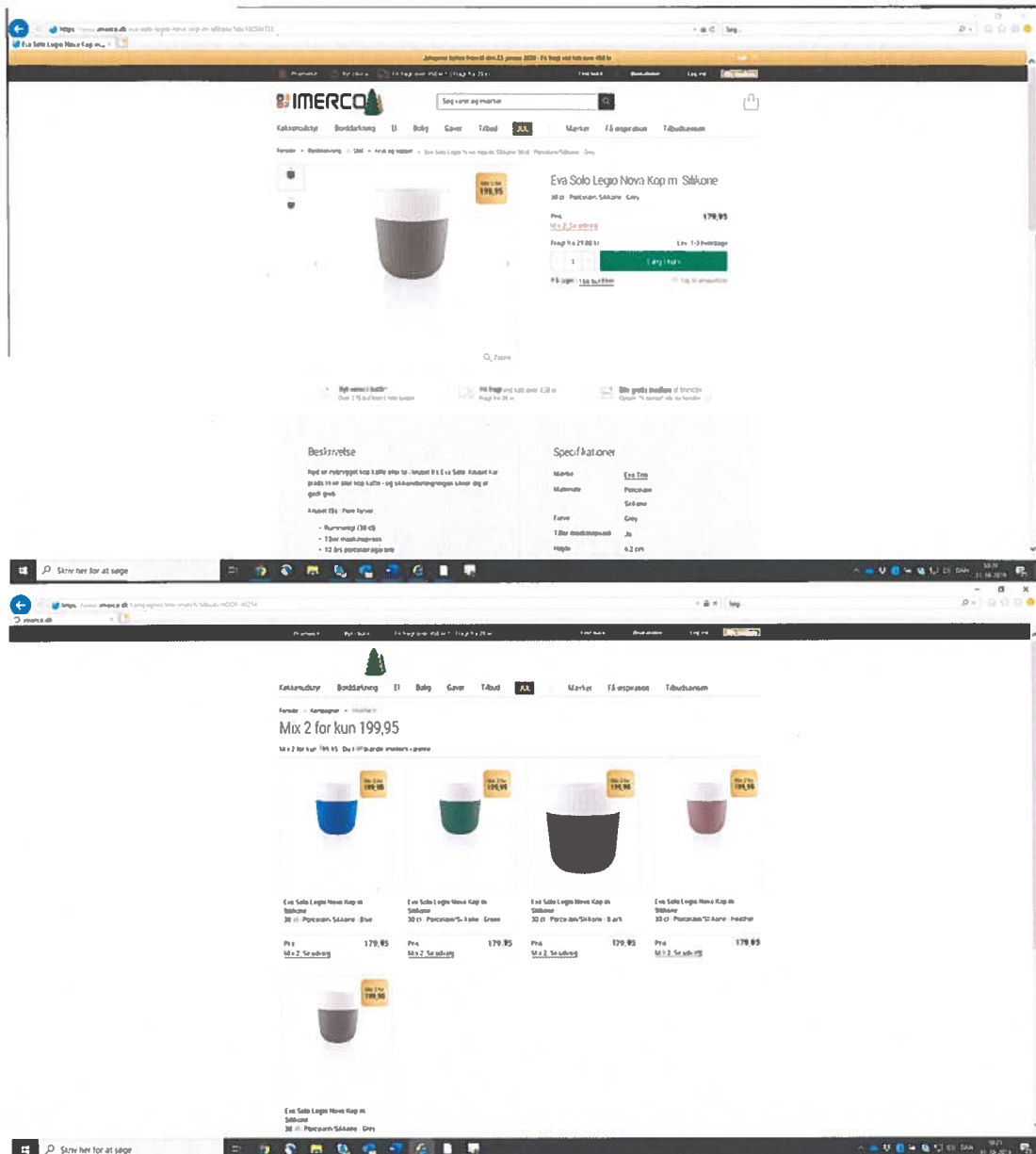
..."

Det fremgår desuden af forligsaftalen, at Eva Solo tog bekræftende til genmæle over for de af Fiskars nedlagte påstande 1 og 2 om forbud mod fremstilling m.v. samt tilbagekaldelse og destruktion af Legio Nova-kopperne. Eva Solo skulle herudover betale 250.000 kr. samt udgifter til skønsperson Anne Qvist.

Følgende udaterede billede af Eva Solos Legio Nova-kop var efter det oplyste genstand for forligsaftalen:

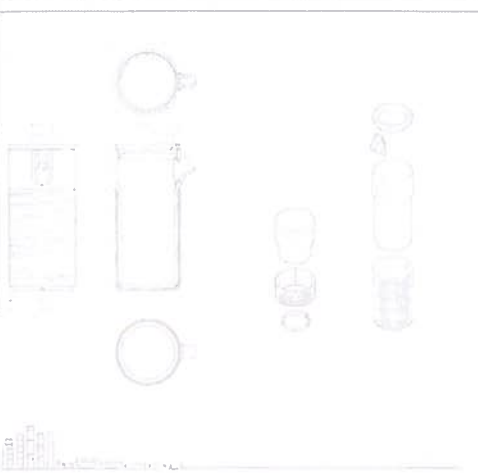

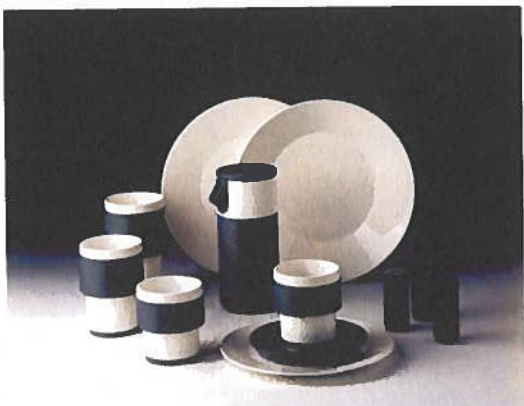
Legio Nova-koppen var forud for forligsaftalen markedsført som vist på udskrifter af 31. oktober 2019 af Imercos hjemmeside:

Øvrige produkter på markedet

Af "future form" fra Kunstmuseum Düsseldorf af 30. april til 29. maj 1988 fremgår om Volkhard Wenck, Hamburg blandt andet:

Volkhard Wenzel, Hamburg
 Diplom-Industriedesigner
 Adalberto Mucchietto, Hamburg
 Studium Industriedesign an der Hochschule für bildende Künste, Hamburg

Urteil der Jury
 ... besitzte vor allem durch die hohe Gebrauchstauglichkeit, die gute Idee und die hervorragende Ausführung des Entwurfs

19

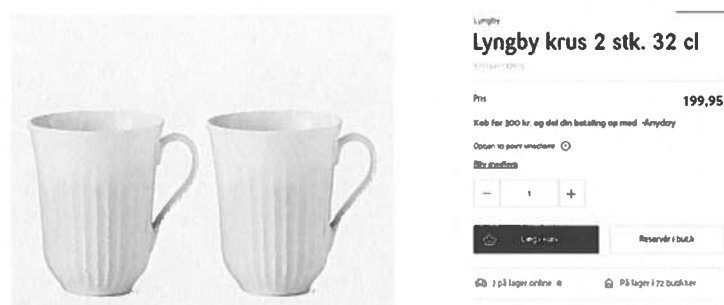
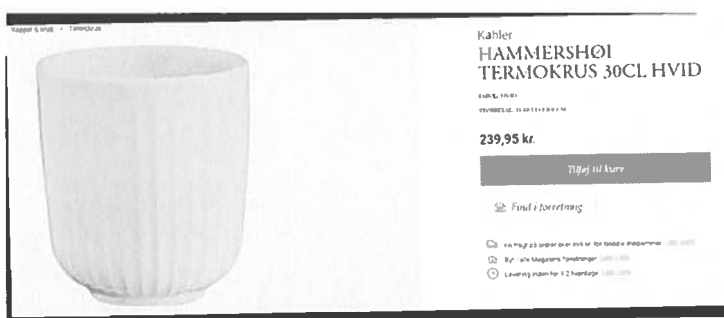
Af uddrag af Koziol ideas for friends GmbH's katalog 2005 fremgår blandt andet:

koziol kitchen		kitchen koziol	
3562... »AROMA Design: Studio Ikon, Milano	Espresso Tasse Tasse à espresso	Espresso Cup Tazzina da caffè	Ø65mm, 58mm EVK 6,50 VE/PU 8
 4 002942 123362 <small>1007.754</small>	 ... 555	 4 002942 123386	 ... 556
 4 002942 123379	 ... 555	 4 002942 056516	 ... 548
 4 002942 123393	 ... 555	 4 002942 123928	 ... 576
 4 002942 127797	 ... 555		 ... 578
3563... »AROMA BIG Design: Studio Ikon, Milano	Tasse Cup Tasse Tazza	Ø119mm, 89mm EVK 13,50 VE/PU 5	3561... »AROMA Design: Studio Ikon, Milano
 4 002942 123409 <small>1005.800</small>	 ... 555	 4 002942 123423	 ... 558
 4 002942 123416	 ... 555	 4 002942 082256	 ... 548
 4 002942 123430	 ... 555	 4 002942 123935	 ... 526
 4 002942 127803	 ... 555	 4 002942 127773	 ... 558
 4 002942 123324 <small>1003.956</small>	 ... 555	 4 002942 123324	 ... 574
 4 002942 123331	 ... 556	 4 002942 123331	 ... 548
 4 002942 123355	 ... 555	 4 002942 123355	 ... 576
 4 002942 123348 <small>1003.956</small>	 ... 555	 4 002942 056455	 ... 548
 4 002942 123311	 ... 556	 4 002942 123911	 ... 576
 4 002942 127780	 ... 555	 4 002942 127780	 ... 578
3560... »AROMA Design: Studio Ikon, Milano	Milchkaffee Tasse Tasse à café au lait	Latte Cup Tazza da caffèlatte	Ø106mm, 86mm EVK 12,50 VE/PU 4
 4 002942 123287	 ... 555	 4 002942 123300 <small>1005.400</small>	 ... 558
 4 002942 123294	 ... 556	 4 002942 056400	 ... 548
 4 002942 123317	 ... 555	 4 002942 123904	 ... 526
 4 002942 127773	 ... 555	 4 002942 127773	 ... 558

Der er af Bodum fremlagt en række udaterede fotos af øvrige kopper, herunder fra Pantone, Koziol, og Eva Solo blandt andet:

Yderligere er der fremlagt udaterede fotos af øvrige hvidriflede kopper fra henholdsvis Kähler, Georg Jensen, Lyngby, AIDA og Pillivuyt:

AIDA Groovy krus 30cl hvid stentøj
49 KR.

Køb for 300 kr. og det sin besættelse op med **-Anyday**

Samlingsrabat - Køb 4 stk. for 149,95

Pris pr. stk. ved køb af 4 stk.: KUN 37,49 kr.

• På Lager • Levering 1-4 hverdage.

1 **LÆG I KURV**

FRAGTMULIGHEDER **TRUSTPILOT**

Varenummer: 106-88120

Påkrævet
**4 STK. PLISSÉ
 TERMOKRUS 25 CL.**

Pris: 199,95 kr.
 Tilbud: 799,95 kr.

Tilføj til kurv

Find i forretning

Forbrug på ordre over 500 kr. for Gode medlemmer (0,00 kr.)
 Bortale Magasinet forbrug (0,00 kr.)
 Levering inden for 1-2 hverdage (0,00 kr.)

Forklaringer

Der er under sagen afgivet forklaring af Jacob Braendstrup, Jørgen Bodum, H.C. Gjedde, Anne Qvist Sagil og Christian Bjørn.

Jacob Braendstrup har forklaret blandt andet, at han er product manager hos Royal Copenhagen, der er en del af Fiskars-koncernen.

Han har arbejdet i 12 år hos Fiskars-koncernen og siden 2018 med Royal Copenhagen. Som product manager hos Royal Copenhagen er han ansvarlig for drinkware, herunder Contrast-linjen.

Contrast-koppen blev lanceret i 2007. Koppen sælges i en lang række silikonefarver, og der lanceres 1-2 nye farver årligt. Koppen produceres på Royal Copenhagens egen fabrik i Thailand.

Contrast-koppen har været identisk siden lanceringen i 2007. Det fremlagte foto fra Royal Copenhagens arkiv fra 2007, hvor det ser ud til, at koppen har en fod, skyldes vinklen på fotografiet eller et sjusket påsat silikonesvøb. Koppen har aldrig haft en fod, og der har ikke været ændringer i koppens design.

Contrast-koppen sælges i alle lande, hvor Royal Copenhagen er til stede. Danmark er det vigtigste marked for Contrast-koppen.

Royal Copenhagen er herudover mest aktiv i Europa og Asien. I Europa sælges – ud over i Danmark – meget i Tyskland og Italien både i fysiske butikker og

online. Royal Copenhagen har bl.a. en salgsorganisation i Tyskland. Herudover er de aktive via deres hjemmeside i en lang række europæiske lande.

Contrast-koppen sælges primært i fysiske butikker, dvs. i egne forretninger eller gennem detailforretninger som Imerco, Kop & Kande, Bahne, osv.

Contrast-koppen sælger godt. Siden 2007 er der solgt over 1,5 millioner kopper.

De blev opmærksomme på Douro-koppen på baggrund af henvendelser fra deres detailforretningskunder samt internt personale, der mente, at Douro-koppen lå for tæt op ad Contrast-koppen. De undersøgte sagen. Deres juridiske vurdering var, at Douro-koppen kom for tæt på Contrast-koppen. Denne sag er derfor nødvendiggjort for at forsvare deres design.

Salget af Contrast-koppen er fra 2021-2023 faldet med 40%. Det er en betydelig nedgang. Han tror, at Douro-koppens lancering i 2021 har medvirket væsentligt til nedgangen i salget. Øvrige omstændigheder har formentlig også spillet ind som f.eks. samfundsøkonomien, inflation mv.

Han har ikke salgstal for Contrast-koppen med i retten, og han kan ikke huske udviklingen i salgstallene fra 2020-2021 på stående fod. Overordnet var 2021 et godt år i både Danmark og globalt - bedre end 2020.

Fiskars har en royaltyaftale med H.C. Gjedde om markedsføring og salg af Contrast-koppen. H.C. Gjedde modtager en procentdel af salget af hver kop. Størrelsen på procentsatsen er en forretningshemmelighed.

Royal Copenhagen markedsføres som brand via en række "consumer touchpoints", bl.a. digitale platforme samt instore og outdoor markedsføring. Der føres ikke længere særskilte kampagner med Contrast-koppen, idet den har opnået en særdeles høj kendskabsgrad, men Contrast-koppen inkluderes i større Royal Copenhagen kampagner. Herudover udarbejdes markedsføringsmateriale, som detailforretningerne kan benytte over for slutkunderne.

Fiskars følger løbende kendskabsgraden til særligt Royal Copenhagen, der har en kendskabsgrad på 88% hos den danske befolkning.

Contrast-koppen er en af Royal Copenhagens produkter med den højeste kendskabsgrad, idet der er solgt 1,5 millioner kopper fra mange forskellige steder. Den er meget populær.

Contrast-linjen er blandt top-5 produktlinjer. Linjen består udelukkende af kopper i modsætning til andre Royal Copenhagen-linjer, der er stelserier. Derfor er det særlig flot, at den er med i top-5.

Royal Copenhagens samlede markedsføringsbudget i Danmark er 5% af den årlige omsætning i Danmark. Royal Copenhagen har ca. 50 mio. euro omsætning i Danmark og markedsføringsbudgettet svarer derfor til ca. 2,5 mio. euro.

På globalt plan udgør markedsføringsbudgettet en lidt højere procentsats af den globale omsætning, der sidste år var ca. 110 mio. euro.

De følger generelt med i, hvad der sker i markedet. Dette er ikke en del af deres markedsføringsbudget. De har bl.a. pricetrackers, der følger en række produkter, de har indtastet i en excel-liste. De skal selv aktivt opdage, hvis der f.eks. dukker en ny kop op på markedet.

Han ved ikke, om Royal Copenhagen i 2007 var opmærksomme på Koziols Aroma Porcelain Mug, der er afbilledet med en pris på ca. 36 pund på de udate-rede fotos i sagen. Han er heller ikke stødt på Koziol-koppen i 2018, hvor han kom til Royal Copenhagen.

Fiskars vurderer fra sag til sag, om de skal håndhæve deres rettigheder. Hvis de vurderer, at det er et krænkende produkt, handler de. Det har de gjort tidligere over for Eva Solos Legio Nova-kop og nu over for Bodums Douro-kop.

Forliget med Eva Solo vedrørte kun Legio Nova-koppen. Forliget omfatter dermed ikke Eva Solos Lungo-kop.

Jørgen Bodum har forklaret blandt andet, at han er hovedejer af Bodum-koncernen. Indtil 1. januar 2024 var han koncerndirektør.

Peter Bodum A/S er ejet af Bodum Holding.

PI Design AG er en selvstændig virksomhed, der udvikler og har rettighederne til Bodums designs. PI Design AG er et datterselskab til Bodum Holding.

Bodum AG er et produktions- og supply-selskab, der køber fra Bodums egne fabrikker i Portugal og øvrige eksterne leverandører og herefter videresælger til Bodums salgsselskaber, hvilket i Danmark er Peter Bodum A/S.

Bodum-koncernen har bl.a. fabrikker i Portugal, Thailand, Kina og Dubai.

Douro-koppen bliver produceret i Kina. En stor del af produktionen er i gang med at blive flyttet til Dubai. Douro-kopperne bliver produceret på eksterne fabrikker og købt af Bodum AG.

Bodums fabrikker i Portugal producerer plastik og stål. Bodum-koncernen har flest medarbejdere i Portugal.

PI Design AG har et udviklingsteam i Schweiz, der består af i alt fem medarbejdere, hvoraf fire er designere og én er konstruktør. Designteamet består bl.a. af designchef Nicole og designer Catherine Haug, der er ansat i PI Design AG. Hertil er der nogle konstruktører i Portugal, der også deltager i udviklingen.

Douro-linjen er 99% udviklet af Catherine Haug og 1% af ham og Peter, der er Bodum-koncernens designchef. Hans rolle er at godkende designs.

Designprocessen starter med designerens forslag. Inspirationen med vinranke er lidt fælles. De fleste af Bodums medarbejdere er i Portugal, derfor har de et tæt forhold til Portugal. Han har altid ment, at Douro-dalen var smuk. Catherine Haug har arbejdet ud fra det.

Inspirationskataloget af 31. januar 2023 er udarbejdet af Cathrine Haug på anmodning fra Bodums advokat. Han kan tiltræde inspirationskatalogets beskrivelse af tidslinjen og inspirationen. Catherine Haug har drøftet den med ham under hele forløbet. Inspirationskataloget er en sammenstilling af dokumentation, som de havde liggende i forvejen. Der findes altid materiale og en baggrund for alle Bodums produkter.

Bodums største marked er Nordamerika, der udgør over 50% af omsætningen. Danmark og Norge er begge små markeder og lige store. Tyskland har været et godt marked, men Galeria, der er en stor kunde, er gået konkurs tre gange, hvilket har haft en påvirkning på Bodums omsætning. Frankrig er et godt marked, og England er på vej tilbage. Sydeuropa er et okay marked. Australien og Japan er gode markeder. Asien er lidt svært, og markedet i Kina kan de ikke komme ind på.

Bodum er stærke online. Amazon er deres største enkeltkunde.

Peter Bodum A/S sælger Bodums produkter til skandinaviske kunder. Der er ikke produktion i selskabet, men kun administration og salg.

Douro-koppen sælges i 2 stk. for ca. 300 kr. afhængigt af størrelsen. Bodums kundegruppe er spontane købere. Bodums onlinesalg udgør en stor andel af omsætningen. Han tror ikke, at køberne er samlere af Bodums produkter.

Bodum-koncernen følger med i, hvad der sker på markedet for porcelænsprodukter, og de har et godt samarbejde med kunder, der også giver udtryk for eventuelle ønsker til produkter.

Han har interesseret sig for design, siden hans far startede Bodum.

Han er ikke før denne sag stødt på alle de kopper, der er afbilledet i Anne Qvist Sagilds tidslinje af 4. maj 2022.

Han kender ikke til nuværende produkter på markedet, der er en nærgående efterligning af Douro-koppen.

Før lanceringen af Douro-koppen i 2021 kendte han Contrast-koppen. Bodum har ikke tilstræbt at efterligne Contrast-koppen. Douro-koppen var en naturlig videreudvikling af Douro-linjen, og Bodum havde i forvejen en række andre kopper med silikone. Douro-koppens visuelle udtryk var allerede opstået, da Bodum designede hele Douro-stellet. Cathrine Haug har blot videreført dette udtryk.

Før lanceringen af Douro-koppen foretog Bodum ingen undersøgelser, de brugte hans "næse".

Silikone har en funktion og er ikke design. Funktionen består i at beskytte fingrene mod varme. Bodum udviklede f.eks. et dobbeltvægget glas efter at have set, at kvinder på café viklede en serviet rundt om glasset for at beskytte fingrene mod varme. Silikone opnår samme funktion som en dobbeltvæg, dvs. at man ikke brænder fingrene.

Silikone er hovedsageligt anvendt på Bodums produkter Presso, der er et glas fra 2008 og salt og peber-sættet fra 2008 for, at grebet om produktet ikke skrider. Presso glasset anvendes også til kaffe og te, og silikonen har dermed også funktionen som beskyttelse mod varme. Silikonen medvirker også til at få farve på et kedeligt stålprodukt.

Bodums Presso opbevaringsbokse fra 2009 blev oprindeligt tegnet med silikone for at give et bedre greb på glasset. Nu laves opbevaringsboksene i kunststof, der er mere dekoration.

Om Bodums Reddot pris for 2022, der blev tildelt for Douro-linjens o-choko sake-kop, sake-vandglas og ølglas, der ifølge inspirationskataloget af 31. januar 2023 stammer fra henholdsvis januar og februar 2021, men ikke for den i sagen omtvistede Douro-kop, forklarede han, at det var designeren Cathrine Haug og designchefen Nicole, der besluttede hvilke produkter, der blev tilmeldt og indsendt til Reddot.

Bodums sake-kopper og sake-glas er inspireret af japanske Ochoko-kopper. Sake-koppen er en del af samme Douro-linje som Douro-koppen.

Salget af Douro-koppen via Elgigantens hjemmeside har ikke været så godt. De har nok ikke solgt mange hundrede kopper. Salget foregår sådan, at Elgiganten sender en ordre videre til Bodums egen online hjemmeside. Bodum har herudover solgt Douro-koppen direkte via egen hjemmeside.

Douro-koppen sælges kun online.

Peter Bodum A/S er ansvarlig for salg i Skandinavien, dvs. i Danmark, Norge, Sverige og Finland. Bodum sælger dog ikke i Finland. I Norge og Sverige sælges Douro-koppen muligvis online, men ikke til Bodums kunder. Bodums tre største kunder i Skandinavien er Cervera i Sverige, Kitchen i Norge og Imerco i Danmark.

Imerco sælger ikke Douro-koppen.

Douro-koppen har ikke solgt meget. Det har ikke været verdens største succes, og den kan ikke have forstyrret meget af salget af Contrast-koppen.

Douro-koppen har samlet i alle lande ikke omsat for mange tusinde kroner. Han har ikke tallene for onlinesalget af Douro-koppen i hovedet for Norge og Sverige, men der er ikke omsat for meget.

Douro-stellet omsætter for mere end Douro-koppen. Coop i Norge har netop taget Douro-stellet op, og Bodum er i gang med restauranter i Danmark. Stel er dog ikke en stor del af Bodums produkter. Bodums primære produkter er dobbeltvæggede glas, elartikler og kaffebryggere. De sælger store mængder af kaffebryggeren.

H.C. Gjedde har forklaret blandt andet, at han oprindeligt er uddannet guldsmed hos Georg Jensen og senere kandidat fra Designskolen.

Han har tidligere arbejdet for industridesigner Jens Møller Jensen, hvor han lærte meget om materialer, særligt plast og silikone, men også memorymetaller og øvrige højteknologiske materialer. Hos Jens Møller Jensen arbejdede de meget med fremstilling af insulin devices for Novo Nordisk. Herefter har han fået sin egen tegnestue i Valby, hvor han arbejder med forskellige designs.

Hans samarbejde med Royal Copenhagen startede omkring 2001/2002. Han arbejdede som konsulent og hjalp bl.a. med at skabe forskellige designs via nye teknologier og nyfortolkning af deres porcelæn.

Han er ophavsmand til Contrast-koppen.

I starten af 2005 viste han Contrast-koppen, som han havde arbejdet med siden 2004, til Royal Copenhagen.

Han har udarbejdet tegninger for koppen, der er dateret 2004. Han har renderinger, dvs. når produktet animeres digitalt, der er dateret februar 2005. Når der udarbejdes renderinger, er man langt i processen. Inden renderingerne har han frembragt mock-up modeller og skitseringer. Han mener også, at der findes renderinger fra tidligere end februar 2005.

Efter renderingerne var koppen klar til fremstilling af en prototype hos Royal Copenhagen, der indkøbte gipsprintere i starten af 2005.

I slutningen af 2006 mener han, at Contrast-koppen var klar i emballagen.

I januar 2007 blev Contrast-koppen lanceret ved en Frankfurt-messe.

Hans designmæssige overvejelser og kreative valg i designprocessen, der startede i 2014, bestod i at jage noget, der appellerede og var dragende.

Contrast-koppens "sleeve" eller "sok" skaber et rart og hyggeligt udtryk. Man kan have koppen med i sofaen og varme sig ved den.

Inspirationen til Contrast-koppens sok kom fra iPod sokker, som Apple havde fremstillet i strikket tekstil, som beskyttede iPod'en. Sokkens idé var at pakke koppen ind i noget, der holdt det varmt. Det havde også en funktion med at beskytte fingrene mod varme.

Brugen af silikone var ikke ubetinget funktionelt bestemt. Silikonen har en blød fornemmelse, der minder om et stykke tekstil. Udformningen gør, at det har en rar fornemmelse, der hænger sammen med oplevelsen af koppen. F.eks. ville hård plastik have givet det et andet udtryk. Silikone er et dyrt materiale sammenlignet med plastik. Plastik kan blødgøres ved hjælp af midler, men vil i så fald holde dårligere over tid.

Han higede og søgte efter noget, der var unikt, som ikke var set før. Dette fandt han ved kombinationen af silikone og porcelæn. Det var ikke i "Royal Copenhagen-arven", men han fik talt det igennem. Ved "Royal Copenhagen-arven" tænker han på det musselmalede, håndmalede porcelæn og Flora Danica, der er meget high-end og fornemme produkter.

Riflerne i silikonen gik op i en højere enhed, det matchede Royal Copenhagens rifler. Det er selvfølgelig som følge af Royal Copenhagens rifler, at silikonen også har rifler.

Han arbejdede meget med fordelingen mellem silikone og porcelæn og var optaget af, hvordan proportionerne skulle være for at få det mest harmoniske udtryk.

Proportionerne havde den rigtige balance visuelt, ligesom mængden af silikonen havde den funktion, at man kan holde den i hele hånden og "hygge sig med den".

Han havde forsøgt sig med 4-6 forskellige fordelingsforhold mellem silikone og porcelæn. Han havde også afprøvet den fordeling, som ses på Douro-koppen, men det valg tog han ikke. Han synes, at Contrast-koppen er smukkere.

Silikonen skulle kunne tages af porcelænskoppen. Hvis koppen skal vaskes, tages silikonen af, og delene stilles i opvaskemaskinen hver for sig.

Det har været svært at få kombineret silikone og porcelæn. Især overgangen har været vanskelig, ligesom værktøj til en silikoneform er bekostelig.

Modelbyggerne hos Royal Copenhagen har været dygtige til at skabe forme for at få delene til at passe. Koppen er ret tynd i sin sav for, at den ikke blev for klodset. De har gjort sig megen umage.

Silikonen lukker sig ikke helt om bunden af koppen. Det testede de dog også i processen og har fremstillet modeller, hvor silikonen lukkede om bunden. De gik væk fra det af flere årsager. Det besværliggjorde, at porcelænet og silikonen passede sammen, hvis man skubbede til koppen, væltede den. Silikonen på Boddums Douro-kop lukker sig mere om bunden af koppen. Douro-koppen giver sig ikke, når den bliver skubbet til og kan derfor vælte og gå i stykker.

Contrast-koppen skråner marginalt indad. Det er porcelæn, der lever sit eget liv. Sådan har den taget sig ud af ovnen og er dermed en del af designideen.

Contrast-koppen har været designmæssigt uændret siden 2007. Det fremlagte foto fra Royal Copenhagens arkiv fra 2007, hvor det syner, at koppen har en fod, skyldes et sjusket påsat silikonesvøb og et dårligt foto. Han har flere gange klaget over det pågældende foto til Royal Copenhagen.

Han har en royaltyaftale med Fiskars, hvor han har givet licens til Contrast-koppen. Han modtager royalty per solgte kop. Størrelsen af hans royalty er en forretningshemmelighed, hvilket står i deres aftale.

Han foretog research, inden han udviklede Contrast-koppen. Det gør han altid. Han bruger Google og har antennerne ude. Der er ikke noget værre end at komme til at krænke en anden designer.

Han stødte på Koziol-koppen, som der ses billeder af i Koziols katalog fra 2005. Han så den muligvis ret hurtigt. Han har set den på en studietur i Basel. Den bekymrede ham ikke. Koziol-koppen havde et kort stykke plastik formet som en ring og havde ikke samme udtryk som Contrast-koppen. Det rare og hyggelige moment var ikke til stede i Koziol-koppen, der var mere industriel og hardcore med hård plast, der klikkes på. Med ringen kunne man kun holde koppen med fingrene, ikke i hele hånden.

Han mener ikke, at han med Contrast-koppen har trådt nogle designere af Koziol-koppen over tæerne.

Han har ikke set produkterne fra Volkhard Wenck, som der ses billeder af i future form fra Kunstmuseum Düsseldorf fra 1988, i forbindelse med sin research. Det ligner porcelæn med blå glasur, der ligner riller i horisontal retning. Han kan godt se på tegningerne i venstre side, at der er en ring, der kan tages af, men det er ikke et "sleeve". Han kan ikke se sammenligningen med Contrast-koppen. Contrast-koppens silikone har til hensigt at fungere som et "sleeve", ikke en ring.

Han har heller ikke set Picnic Set fra Bodums katalog fra 2006/2007 i forbindelse med sin research.

Foreholdt Bodums inspirationskatalog af 31. januar 2023 mener han ikke, at der har været en naturlig udvikling i Bodums produkter for at komme frem til Douro-koppen. Inspirationskataloget indeholder mange forskellige produkter. Han mener ikke, at der er en rød tråd.

Douro-koppen er meget længere væk fra den ring, som Bodum ofte har brugt, og som også går igen hos Koziol. Douro-koppen har mere et "sleeve" og det samme udtryk som Contrast-koppen. Det er et meget forstyrrende element til Contrast-koppen. Douro-koppen er for tæt på Contrast-koppen. Hans omgivelser har reageret på det og er harmfulde på hans vegne.

Anne Qvist Sagild har forklaret blandt andet, at hun er industriel designer og har arbejdet som designchef hos diverse tegnestuer. Nu har hun egen tegnestue og arbejder herudover med syn og skøn og i diverse designråd.

Hun har i sin erklæring af 6. april 2022 besvaret spørgsmål A med præcise dimensionsangivelser af Contrast-koppen. Hun har ikke haft samme ingeniørmæssige tilgang til beskrivelsen af Douro-koppen, idet hun ikke blev bedt herom. Hun har ikke lavet en opmåling af Douro-koppen, og hun ved ikke hvor mange lodrette rifler, koppen har. For så vidt angår efterligningsvurderingen

vil hun betragte kopperne på afstand og altså ikke med den ingeniørmæssige præcision som i Contrast-koppens beskrivelse.

Hun kan godt se, når hun nu kigger på Contrast-koppen, at den ikke er helt cylindrisk, men har en svag indadstrålende facon, men på afstand er den cylindrisk. Det kan være at det er en slipvinkel, der medfører, at både Contrast- og Douro-kopperne ikke er helt cylindriske. Faconen opleves ens på de to kopper. En cylindrisk form er en meget sædvanlig form for en kop.

Om sit svar i erklæringen af 6. april 2022 til spørgsmål B, punkt 1, har hun supplerende forklaret, at som det er vist på tidslinjen, findes der andre kopper efter Contrast-koppen med den i punkt 1 angivne karakteristika. Det samme gør sig gældende for svarets punkt 2 om kontrasten mellem porcelæn og det kulørte.

For så vidt angår svarets punkt 2 om rifler i porcelæn og silikone har Douro-koppen kun rifler i silikonen. I bredere designmæssig forstand kan rifler i silikone være særegent. Rifler til brug for greb anvendes i industrielt design. Rifler i porcelæn er Royal Copenhagens DNA.

De fremlagte udaterede fotos af kopperne fra Kähler, Georg Jensen, Lyngby, AIDA og Pillivuyts har alle rifler. Disse rifler er næsten alle indadbuede. AIDI Groovy krus er det eneste, der ligner Royal Copenhagens rifler, der er udadbuede. Hun tror, at man skal være designnørd for at kunne sondre mellem indadbuede og udadbuede rifler.

Der er derfor en umiddelbar lighed mellem f.eks. Pillivuyts Plissé termokrus indadbuede rifler og Royal Copenhagens udadbuede rifler. For en lægmand og almindelig forbruger vil riflerne formentlig fremstå ensartede.

Pillivuyt er en gammel virksomhed. Hun ved ikke præcis, hvor længe de har været på markedet.

Om besvarelsen af spørgsmål C i erklæringen af 6. april 2022 har hun supplerende forklaret, at hun ikke kendte produkterne fra Volkhard Wenck, som der ses billeder af i future form fra Kunstmuseum Düsseldorf fra 1988. Hun havde ikke fundet dem i forbindelse med sine undersøgelser. Hvis hun havde været bekendt med produkterne, havde hun alligevel ikke taget dem med i sin tidslinje, idet de ikke opfylder betingelserne om at være todelte, have lodrette rifler og bestå af to materialer, ligesom tidslinjen også kun omfatter kopper efter 2007.

Tidslinjen i hendes erklæring af 6. april 2022 er det vigtigste arbejdsredskab. Hun har i tidslinjen angivet produkter efter 2007, og hun har herefter vurderet,

om produkterne er gået for tæt på Contrast-koppen, hvor hun har lagt vægt på det todelte, de lodrette rifler og kontrasterende farver og materialer.

F.eks. kunne Sinnerup-koppen fra 2018 på afstand også ligne Contrast-koppen, men dennes silikonestriber er vandrette og er derfor valgt fra. Der er også visse tredelte kopper med på tidslinjen, som hun har valgt fra.

Eva Solo Lungo-koppen uden rifler er med på tidslinjen, men var ikke en del af retssagen mellem Fiskars og Eva Solo, hvor hun var skønsperson. Den retssag omhandlede kun Legio Nova-koppen med rifler.

Eva Trios Legio Nova-kop fra 2019 og Bodums Douro-kop fra 2021 arbejder begge med todelingen, farver og lodrette riflede motiver på silikonen.

Douro-koppen ligger efter hendes vurdering ikke i naturlig forlængelse af Bodums Pavina-kop fra 2009, Canteen-kop fra 2009 eller Bistro-kop fra 2014 i forhold til udvikling og DNA.

Pavina, Canteen og Bistro-kopperne har heller ikke en stærk fortælling indbyrdes. De er koniske, tredelte med silikonebånd og består af forskelligt materiale. Der er ingen fortælling fra disse tre kopper, der leder naturligt hen til Douro-koppen.

Med DNA mener hun, at Contrast-koppens riflede motiv er Royal Copenhagens DNA. Det hvidriflede porcelæn har været i Royal Copenhagens portefølje siden 1775, og der er dermed tale om et næsten 300 år gammelt DNA. Contrast-koppen oversætter den riflede struktur i silikone. Her er der klart tale om DNA, der tages med over i en moderne fortælling via et nyt materiale.

Bodum havde frihedsgrad til at nå frem til et andet design end Douro-koppen. Der findes uendeligt mange muligheder. Hun kan ikke forestille sig, at to forskellige designere med et designbrief, der går ud på at lave en porcelænskop, der beskytter mod varme og har et moderne udtryk, tilfældigvis ville kunne nå frem til to så ens lignende produkter som Contrast- og Douro-kopperne.

Douro-koppen frigør sig ikke fra Contrast-koppen. Den har ens linjer og kan forveksles i høj grad. Hun lægger vægt på det todelte, materialerne, det hvide porcelæn eller fajance, samt riflerne i silikonen.

Hun har i sin erklæring af 6. april 2022 besvaret spørgsmål E sådan, at Contrast-koppen fremstår som udtryk for resultatet af kreative valg foretaget af H.C. Gjedde. Hun kan hertil supplere, at det kreative består i at aflæse Royal Copenhagens DNA og løfte kruset ind i vores tid via det supermoderne materiale, silikone. Riflerne er blevet oversat ind i silikone og lagt i et bånd, der derved

yderligere opnår funktionen med at beskytte hænderne. Funktion og æstetik går op. Det geniale opstår ofte ved at få to enkle ting til at spille som f.eks. Sonys walkman, der kombinerer at høre musik sammen med at kunne bevæge sig. Det er banalt, når det først er skabt, men det er godt set.

Hun har i sin erklæring af 6. april 2022 besvaret spørgsmål F sådan, at H.C. Gjeddes kreative valg er udtryk for en intellektuel frembringelse. Hun kan hertil supplere, at hun anser det som en intellektuel frembringelse, fordi der er tale om et fornemt spil med en gammel historik og moderne materiale. Dette betragter hun som kreative valg, der er ophøjet til en intellektuel frembringelse. Dette gælder også, selv om silikone ligeledes er et funktionsbestemt materiale.

Hun har i sin erklæring af 6. april 2022 besvaret spørgsmål H sådan, at Douro-koppen henset til de overfor Contrast-koppen konstaterede forskelle ikke kan anses for resultatet af en selvstændig udviklingsindsats. Hun kan hertil supplere, at det ville være usandsynligt at nå frem til et lignende resultat uden kendskab til den anden. Man kunne have gjort så mange andre ting for at sikre varmeisolerings og et godt greb.

Contrast-koppen og Douro-koppen er forvekslelige på trods af de konstaterede forskelle. Kopperne observeres kun så nøje i retten. Som regel er produkterne ikke samme sted. Hun kan godt selv komme i tvivl, hvis de ikke ses sammen.

Forskellene er så minimale for helhedsindtrykket, at det ikke ødelægger forvekslingsrisikoen.

Hun har i sin erklæring af 6. april 2022 besvaret spørgsmål N sådan, at der foreligger en nærliggende risiko for forveksling af kopperne, både når de ses sammen og hver for sig. Hun kan hertil supplere, at der også er forvekslingsrisiko, når de ses sammen tæt på hinanden, men at denne nok er endnu større, når de ses hver for sig.

Hun har i sin erklæring af 6. april 2022 besvaret spørgsmål O sådan, at der er nærliggende risiko for, at forbrugerne vil anse kopperne for hidrørende fra samme producent. Hun kan hertil supplere, at det er en bestemt forbruger, der jagter mærkevarer, der køber Royal Copenhagen. Der er stor risiko for, at man kan tro, at kopperne er fra samme producent. Det kræver en nørd at vide at der er tale om en anden kvalitet.

Hun har afgivet en supplerende erklæring af 26. august 2022 om Koziol-koppen, der ses afbilledet i et katalog fra Koziol fra 2005. Hun stødte ikke på Koziol-koppen i sit indledende arbejde, og hun blev derfor efterfølgende bedt om at supplere den første erklæring.

Hun har ikke fremskaffet et fysisk eksemplar af Koziol-koppen.

Hun mener, at Koziol-koppen ikke er beklædt med silikone, men med et plastikbælte. Hun ville derfor ikke have medtaget den i sin tidslinje, selv hvis hun havde kendt den. Koziol-koppen er tredelt med et lille mavebælte. Hun kan ikke sige, om koppen har friktion og beskyttelse mod varme, fordi hun ikke har haft produktet i hænderne.

Hvis H.C. Gjedde har haft kendskab til Koziol-koppen, er der ikke med Contrast-koppen tale om en efterligning på grund af materialeforskel, tredeling og den koniske form, ligesom der i Koziol-koppen, såvidt hun vurderer, ikke er gjort brug af silikone.

Contrast-koppen er et selvstændigt værk, der viser H.C. Gjeddes gode forståelse for materialer. En forbruger vil ikke forveksle Contrast- og Koziol-kopperne.

Med afsæt i Bodums inspirationskatalog af 31. januar 2023 mener hun ikke, at Douro-koppen er en naturlig udvikling af Bodums produkter. Inspirationskataloget viser en kæmpe variation i produkterne med en bred vifte af materialer. Der findes ikke det riflede, der er DNA'et i Royal Copenhagens designs. Det er svært at pege på fortællingen. Det er nærmere "hver ting for sig".

Bodums identitet, der bliver omtalt i Christian Bjørns erklæring af 16. februar 2023 under spørgsmål 2, er ikke den samme identitet som Royal Copenhagens. De er meget forskelligartede. Bodums produkter er nærmest "fast fashion". Der kommer hele tiden nye ting. Det kan også være en identitet. Der er ikke en rød tråd, men mange forskellige materialer, formgivning og tilgange.

Foreholdt inspirationskatalogets billeder af Bodums øvrige Douro-linje, navnlig Douro-kaffekrus, Douro-kaffebrygger, Douro-tekande, og Douro dobbeltvæget kop, kan hun bekræfte, at disse produkter har udadbuende rifler.

Med udgangspunkt i Douro-linjens historik ville hun, hvis hun vardesigner for Bodum, have undersøgt markedet for at se, hvad der fandtes. Det bliver man nødt til for at undgå at komme for tæt på. Hun ville nok være blevet i Bodums DNA, dvs. som Bodums Pavina-kop med tredelingen. Selvom Bodum tidligere har haft Bistro-koppen med todelingen, vil hun henholde sig til tidslinjen, hvor Douro-koppen kommer så lang tid efter Contrast-koppen.

Hvis man giver to designere et brief om at skabe en kop med porcelæn, der skal tappe ind i virksomhedens DNA og have et varmebeskyttende element, mener hun, at det er usandsynligt uden kendskab til hinanden at kunne ende så tæt på den anden.

Hun kan ikke se fortællingen fra Bodums kopper.

Bodums inspirationen til vinstokke og vinmarker, der bliver omtalt i Christian Bjørns erklæring af 16. februar 2023 under spørgsmål 3, kan hun ikke helt se. Riflerne er lodrette og vinmarkerne er organiske i deres udformning. Hertil kommer, at det er lidt grebet ud af luften, at vin skal tjene som inspiration til te og kaffe.

Om sammenhængen mellem Christian Bjørns besvarelse af spørgsmål 2 og 3 i dennes erklæring af 16. februar 2023, mener hun at fortællingen fremstår efter-rationaliseret. Christian Bjørn anerkender på den ene side, at ideen er genial med silikone og porcelænsammenkoblingen, og på den anden side, at det ikke er noget. Hvis Christian Bjørn ikke mener, at porcelæn og silikonesammensætningen er unik, så er det kun vinranken og historien, der står tilbage.

Hun mener derimod, at Contrast-koppens kombination af porcelæn og silikone er unikt, idet der herved sker en kombinationen af gammelt og nyt, sammenkoblet med DNA'et, dvs. riflen, ligesom silikonen styrker grebet. Der er ingen, der har lavet det før, så vidt hun ved.

Hun tror, at Contrast-koppen har været uændret siden lanceringen i 2007. Hun forstår derfor ikke udsagnet om, at koppen er gået fra konisk til cylindrisk som angivet i spørgsmål 9 i Christian Bjørns erklæring af 16. februar 2023.

Om Christian Bjørns besvarelse af spørgsmål 10 i dennes erklæring af 16. februar 2023 i forhold til de påpegede forskelle mellem koppernes form, proportion og dekoration, mener hun, at hans udtalelser er korrekte.

I forhold til forskellen i koppernes form er det muligt, at Douro-koppen har en lillebitte konus med 0,1 grad samt reces, men dette kan ikke observeres med det blotte øje på afstand. Det har ingen betydning for helhedsvurderingen. Det er først i det nære møde med objektet, at disse detaljer kommer frem.

I forhold til forskellen i koppernes proportioner (fordeling af porcelæn og silikone) er det tydeligt, når kopperne står ved siden af hinanden. Når man tager dem fra hinanden, er det svært at huske så præcist.

I forhold til forskellen i koppernes dekoration med Contrast-koppens bløde og Douro-koppens mere kantede rifler, så er det ikke en klar detalje, der vil opleves af en lægmand.

En stor del af handlen med kopperne foregår endvidere online, hvor forskellene vil være endnu mindre tydelige. Det har en kæmpe betydning, at kopperne handles i forskellige butikker og online.

Samlet gør de forskelle, der er beskrevet af Christian Bjørn, ingen forskel for helhedsindtrykket og identitetsoplevelsen mellem de to produkter.

Douro-koppen er ikke et selvstændigt værk skabt af Bodum.

Christian Bjørn har forklaret blandt andet, at han er industriel designer og har virket i 50 år. Han arbejder fra egen tegnestue med business consumer produkter og løser bl.a. opgaver for kunder, der producerer produkter inden for samme kategori, som denne sag drejer sig om. Herudover har han været formand for en række designråd.

Han kan vedstå sin erklæring af 16. februar 2023.

Under spørgsmål 2 i sin erklæring har han blandt andet svaret: "Denne kombination er i sig selv ikke unik".

Hertil kan han supplere, at designerens muligheder er teknisk begrænset. Muligheden for at kombinere to materialer er almen viden. Det er ikke i sig selv kreativt eller unikt at benytte sig af denne mulighed, dvs. kombinationen af to materialer. Det kreative eller unikke består i den konkrete udformning, dvs. hvordan man støder de to materialer sammen dekorationsmæssigt, og giver det et designudtryk.

Et produkt har altid en primærfunktion, her at man kan drikke af en kop, og afledte funktioner, her designelementer, der påvirker vore sanser, så vi kan huske produktet, der tiltaler os.

Hvis en kombination ikke er set før, er den unik. Det er måden, man udformer kombinationen på, ikke kombinationen i sig selv. Det unikke ved Contrast-koppen er dermed ikke at kombinere porcelæn med silikone, men den konkrete udformning af silikonen som "strømpe".

Det unikke ved Bodums Pavina-kop består dermed ligeledes i den konkrete udformning af overgangen mellem materialerne, behandlingen af materialerne og formgivningen af koppen, dels proportionerne mellem silikone og porcelæn, dels dekorationen på silikonen og den glatte overflade på porcelænet. Men selve det, at man skal benytte sig af en teknik for at sammensætte silikone og porcelæn, er ikke unikt.

Douro-koppen arbejder tilstrækkeligt med detaljen til at nå værkshøjde. Gud findes i detaljen. Ofte iagttages en detalje, der trigger én og forklarer.

Douro-koppen udmærker sig ved en porcelænsende og et svøb af silikone. Porcelænsdelen har en ru, sandblæst overflade under silikonesvøbet. Når silikonen sættes på porcelænet, ses en tydelig overgang mellem silikone og porcelæn. Dette er måden, man her har kombineret elementerne.

Douro-koppens ru, sandblæste overflade under silikonen er en funktion og har ikke noget med designet at gøre. Den har derfor ingen betydning i forhold til sammenligningen med Contrast-koppen.

Douro-koppens silikonesvøb er dekoreret med lodrette riller.

Douro-koppens designer har skabt billeder ved at tage udgangspunkt i Portugals vinmarker, hvor vinstokkene har fungeret som motiv for rillerne. Rillerne har en tæthed i forhold til højden og overgangen mellem de vandrette stykker af rillerne er meget geometrisk.

Bodum har opbygget et univers og arbejdet med billederne af vinmarkerne. Billederne fortolkes. Douro-koppens riller er mere præcise sammenlignet med Contrast-koppen, der er blødere. Douro-koppens riller kan sammenlignes med vinstokkenes lige nedgang i jorden. Det er billedet. Fiskars har ham bekendt ikke arbejdet med denne motivverden. Det unikke ved Douro-koppen består således i, at han kan skabe billeder og associationer til vinmarkerne og vinstokkene.

Douro-koppens bund har plads til logoet "Bodum". Dette observeres, når koppen vendes om. Når koppen sættes på bordet, er det silikonedelen, der rammer bordet. Produktets haptiske komfort, dvs. hvordan føles det, og hvordan det lyder, er spændende.

Trods Douro-koppens silikonesvøbs funktion som "bordskåner" og at bunden ikke ses, når koppen står på bordet, skal godt design kunne iagttages fra alle vinkler. Bunden ses, når der drikkes af koppen, ligesom lydbilledet har en karakter.

Lyd har i den grad noget med design at gøre og betyder meget for opfattelsen af kvalitet. Lyddesign bliver der arbejdet konkret med, herunder inden for billedesign.

Douro-koppen flugter med de øvrige produkter i Bodums Douro-serie, således at følgende karakteristika genfindes på alle de øvrige Douro-produkter: dekorationen med de lodrette riller, porcelænet er glat, hvor læberne rører, ligesom det glatte porcelæn fortsætter i indmaden.

Hans svar på erklæringens spørgsmål 6 passer ikke til spørgsmålet. Spørgsmålet handlede om, hvorvidt der fandtes andre kopper med hvidt riflet porcelæn, og ikke om kombinationen af porcelæn og silikone. Han har svaret på, om der fandtes porcelænskopper med riller og silikone, idet han var så fokuseret på kombinationen med porcelæn og silikone.

Der findes andre porcelænskopper med riller, men han kan ikke datere dem. Han kender blandt andet til Georg Jensens Bernadotte kop med riller, Kählers Hammershøj-serie samt Pillivuyts porcelænskop med riller. Dette skulle han have svaret på spørgsmål 6.

Det er muligt, at Koziol-koppen fra 2005 er lavet af porcelæn og plastik. Han har ikke haft Koziol-koppen i hånden. Det ændrer ikke på hans konklusion. Det afgørende er kombinationen af porcelæn og et andet materiale, der har en funktion med at beskytte fingrene mod varme samt tilføje dekoration på koppen.

Til hans besvarelse af erklæringens spørgsmål 8 kan han supplerende forklare, at han ikke kan huske, om han har undersøgt, om Bodums Picnic-kop er lavet af plastik eller silikone. Det fremgår af Bodums inspirationskatalog af 31. januar 2022, at Picnic-koppen er lavet i melamin og eva. Eva er en form for plastik.

Han har kun set billeder af Volkhard Wencks kopper, som er afbilledet i udklip af future form for Kunstmuseum Düsseldorf af 30. april til 29. maj 1988. Han ved derfor ikke, om materialet er plastik eller silikone.

Valget af materiale er ikke afgørende. Den primære funktion med ikke at brænde fingrene skal tilgodeses af det materiale, man vælger. Rent formgivningsmæssigt er det ikke afgørende, om det er det ene eller andet.

Volkhard Wencks og Koziols kopper stammer fra det tyske marked, men designmæssigt er det interessant, om der forud for 2007 fandtes produkter, som kombinerede to materialer, og hvis primære funktion var at være en kop.

Under erklæringens spørgsmål 9 har han blandt andet svaret, at Contrast-koppen formgivningsmæssigt har justeret sig siden introduktionen i 2007. Han har dog kun besvaret spørgsmålet ud fra billeder og kan derfor ikke med sikkerhed sige, at Contrast-koppen har ændret sig over tid.

Han har under sit svar på erklæringens spørgsmål 10 redegjort for Contrast-koppen og Douro-koppens ligheder og forskelle. Hertil kan han supplere, at lighederne består i, at begge kopper består af porcelæn og silikone, hvor porcelænsdelen bliver sat ned i silikonesvøbet, modsat et silikonebånd.

Her stopper lighederne.

Formen på Contrast-koppen er cylindrisk, hvorimod Douro-koppen er lettere konisk. Proportioneringen mellem porcelæn og silikone adskiller sig.

Kopperne er konstrueret forskelligt. Contrast-koppens silikonedel er sat på porcelænsdelen, så når de sættes sammen, ligger de bændigt med hinanden, dvs. det er en integreret løsning.

På afstand er der tale om en homogen form og den kulørte silikone kan opfattes som påmalet porcelænet. Douro-koppen er grebet an på anden måde. Når koppen sættes ned i silikonesvøbet, opnås der en kontrast, hvor overgangen mellem silikone og porcelæn er tydelig.

Når kopperne vendes om, kan det observeres, at Contrast-koppens porcelænsdel stikker ud, hvilket indebærer, at der kommer en lyd, når den sættes på bordet. Douro-koppen er udformet således, at når den sættes på bordet, er der en behagelig blød lyd. Dette er en betydelig forskel.

Koppernes riller adskiller sig således, at Contrast-koppens riller er gennemgående og fortsætter på den hvide del af porcelænet. Rillerne er blødere i deres facon. Dette er også af produktionstekniske årsager, idet det er svært at arbejde med skarpe former i porcelæn, der ligeledes kan udvide sig. Douro-koppens porcelæn er glat og uden riller.

Når han sammenligner de to kopper, er alt andet forskelligt ud over, at de begge er i porcelæn og silikone.

Begge kopper henvender sig formentlig overordnet til samme kundekreds, men Royal Copenhagens kunder er meget bevidste over for brandet. Kunderne samler og er bevidste. Bodums kunder er også bevidste, men produktet er forskelligt i forhold til design og prissætning.

Prissætningen har betydning i forhold til indkøb. Det drejer som om den oplevede værdi og skabelse af et produkt, som køberne oplever som værdifuld.

Han vil tro, at begge kopper består af samme materiale, men han har ikke analyseret porcelænets kvalitet. Han vil tro, at kvaliteten er nogenlunde den samme. Der er forskel på tykkelsen af silikonen. Contrast-koppens silikone er tykkere, men han tror ikke, at brugeren tager silikonen af.

Til hans svar på spørgsmål 12 i erklæringen kan han supplerende forklarede, at selvom Bodum har kendt til Contrast-koppen er det sandsynligt, at Douro-koppen er frembragt uden at have ladet sig inspirere for meget af Contrast-koppen.

En stærk ting ved Douro-linjen er, ud over at skulle tilgodese produktion og budget, at Bodum har skabt et univers ved at finde billeddannelse fra Portugal. Det er stærkt. Her har man mulighed for at skabe en række forskellige produkter, der klæder hinanden og er i samme familie. Der defineres designudtryk, der går igen. Douro-koppen er en naturlig udvikling af Douro-linjen. Han tror, at designerne nok har været klar over Contrast-koppen, men været ligeglad med den, fordi de har ikke forsøgt at efterligne. Når man er længere i designprocessen, skal man sikre sig, om man krænker andre produkter, og det har man nok også gjort her, men vurderet, at man er langt fra Contrast-koppen.

Når man i løbet af designprocessen og billeddannelsen er nået frem til Douro-koppen, skal man se på markedet og vurdere, om man bringer et nyt produkt på markedet. Nyhedsværdien har stor betydning.

For Jørgen Bodum er det godt nok at "bruge sin næse". Jørgen Bodum har en fornemmelse for, om man går i den rigtige retning i forhold til det opbyggede Bodum univers. Før man begynder at bruge mange penge på markedsføring, er man nødt til at undersøge, hvor man lægger sig i markedet. Udviklingsprocessen er ikke lige så dyr, men formværktøjer, logistik m.v. er bekostelig og fordrer derfor en undersøgelse.

Parternes synspunkter

Fiskars har i det væsentlige procederet i overensstemmelse med sit sammenfattende processkrift og påstandsdokument af 15. januar 2024, hvoraf fremgår blandt andet:

"...

4. ANBRINGENDER

Fiskars' overordnede anbringender er, at Contrast Koppen nyder ophavsretlig beskyttelse, jf. ophavsretslovens § 1, og beskyttelse i henhold til markedsføringslovens § 3.

I henhold til ophavsretsloven og markedsføringsloven kan Fiskars i kraft af sine rettigheder til Contrast Koppen forbyde andre, der ikke har dennes samtykke – inklusive Bodum – at gøre brug af et design, der giver samme visuelle helhedsindtryk som Contrast Koppen, hvilket Duoro-koppen gør.

4.1 Ophavsretlig beskyttelse og krænkelse

Fiskars gør gældende, at Contrast Koppen opfylder samtlige krav for at opnå ophavsretlig beskyttelse i medfør af ophavsretslovens § 1.

Efter ophavsretslovens § 1 nyder brugskunst beskyttelse, hvis det har værkshøjde.

Contrast-serien er resultatet af H.C. Gjeddes individuelle og selvstændige indsats og fortolker Fiskars' (ROYAL COPENHAGEN) eksisterende og kendte formsprog med en kombination af nye elementer, herunder farve og materialevalg. Der er i den kunstneriske udvikling af kopperne i Contrast-serien lagt vægt på kombinationen af form, design, materialevalg og farvekontraster, der frembyder et nyt og anderledes formsprog for den traditionelle porcelænskop.

Disse fremtoningsmæssige træk er ikke funktionsdiktet. Formgivningen er baseret på H.C. Gjeddes valg, og dermed udtryk for hans skabende og kreative indsats på grundlag af flere valgmuligheder.

Det gøres på denne baggrund gældende, at Contrast Koppen nyder beskyttelse som brugskunst efter ophavsretslovens § 1.

Ved vurderingen af, om Douro Koppen krænker Fiskars' ophavsrettigheder til Contrast Koppen, skal der foretages en sammenligning, hvorved der skal lægges vægt på helhedsindtrykkene – og ikke detaljemæssige forskelle – ved henholdsvis Douro Koppen og Contrast Koppen.

Sammenligningen relaterer sig til produkternes fremtoning, dvs. deres udseende.

Fiskars bestrider, at der er distinkte forskelle mellem Contrast Koppen og Douro Koppen, som Bodum gør gældende (svarskriftet, pkt. 18ff.). Tværtimod fastholder Fiskars, at Douro Koppen udgør en nærgående efterligning af Contrast Koppen i strid med Fiskars' ophavsrettigheder, hvilket skyldes følgende sammenligning:

Ved en sammenligning af Douro Koppen med Contrast Koppen som vist i punkt 2.6 ovenfor giver Douro Koppen det samme helhedsindtryk som Contrast Koppen. Endvidere er der – når man sammenligner formgivningen af Douro Koppen og Contrast Koppen – mange elementer af Contrast Koppen, som er udnyttet i Douro Koppen, uden at disse ligheder skyldes funktionelle krav, f.eks. (i) størrelsesforhold, (ii) brug af rifling, (iii) kontrastforholdet mellem silikone og porcelæn og (iv) farvevalg. Samlet set har kopperne det samme formsprog uanset forskellige størrelser og minimale forskellige i form, og Douro Koppens formmæssige design indebærer derfor ikke en tilstrækkelig frigørelse fra det særegne ved Contrast Koppens udformning. Der henvises herudover til Anne Qvist Sagilds udtalelse i erklæringen som vist i bilag 7 (spørgsmål H), E93, hvor hun konkluderer, at de forskelle, der er konstateret mellem Contrast Koppen og Douro Koppen, ikke resulterer i, at Douro Koppen kan anses for resultatet af en selvstændig udviklingsindsats.

De mange lighedspunkter må under hensyntagen til det høje kendskab, der er i markedet for Contrast Koppen, samtidig indebære, at det uden videre

kan lægges til grund, at Douro Koppen må være frembragt med kendskab til Contrast Koppen, jf. ligeledes besvarelsen af spørgsmål I (bilag 7, E93). Da der videre er tale om en efterligning af Contrast Koppen – som endda tillige er nærgående – indebærer Douro Koppen en krænkelse af den ophavsret, som er knyttet til Contrast Koppen, jf. ophavsretslovens § 1.

4.2 Markedsføringsretlig beskyttelse og krænkelse

Fiskars gør gældende, at Contrast Koppen opfylder samtlige krav for at opnå markedsføringsretlig beskyttelse i medfør af markedsføringslovens § 3.

Som nævnt i punkt 4.1 har H.C. Gjedde skabt Contrast Koppen ved brug af selvstændig indsats. Contrast Koppen har haft uændret udformning siden lanceringen på det danske marked i 2007, og koppen har ved indarbejdelse opnået en selvstændig markedsposition og identitet på det danske marked.

På grundlag af Contrast Koppens designmæssige udtryk gøres det gældende, at koppen har et sådant designmæssigt særpræg, at den nyder beskyttelse mod efterligninger i medfør af markedsføringslovens § 3.

Fiskars bestrider, at der er distinkte forskelle mellem Contrast Koppen og Douro Koppen, som Bodum gør gældende (svarskriftet, pkt. 18ff.). Tværtimod fastholder Fiskars, at Douro Koppen udgør en nærgående efterligning af Contrast Koppen i strid med Fiskars' rettigheder efter markedsføringsloven.

Douro Koppen ligner Contrast Koppen og skaber en association hertil, idet samtlige af de for Contrast Koppen karakteristiske træk forefindes i Douro Koppen, se punkt 4.1 ovenfor. Der forligger således risiko for forveksling mellem de to produkter. Denne risiko understøttes yderligere af Anne Qvist Sagilds eksperterklæring, se bilag 7 (spørgsmål M og N), E93.

Fiskars gør derfor gældende, at markedsføringen og salg af Douro Koppen udgør en krænkelse af Fiskars' rettigheder til Contrast Koppen i medfør af markedsføringslovens § 3.

4.3 Der er ikke tale om et funktionsbestemt design

Bodum er tilsyneladende af den overbevisning, at beskyttelsesomfanget for Contrast Koppen er begrænset som følge af, at der er tale om en funktionsbestemt genstand (svarskriftet, pkt. 13ff.).

Bodum henviser bl.a. til, at Contrast Koppens design er enkelt og har udpræget brugsbestemt facon og design. Fiskars bestrider, at det er tilfældet.

Desuden stemmer det heller ikke overens med synspunkterne i Christian Bjørns eksperterklæring. Her anfører han netop at "[...] *Royal Contrast er så kompleks en frembringelse at designet anses som et udtryk for resultatet af kreative*

valg foretaget af H.C. Gjedde." Derudover anfører han bl.a. at "De kreative valg kommer til udtryk i koppens størrelse og udformning, proportioneringen mellem silikone og porcelæn, udformning af dekoration på porcelæn og silikone (riller)" (svar på spm. 9).

Det klinger således hult, når Bodum gør gældende, at Contrast Koppen skulle være udtryk for en funktionsbestemt genstand; medmindre Bodum er uenig med sin egen ekspert.

4.4 Fiskars håndhævelse over for Bodum

Bodum bemærker i svarskriftet, at Fiskars ikke tidligere har håndhævet sine rettigheder over for Bodum (svarskriftet, pkt. 11).

Det er korrekt. Men det vidner blot om, at Fiskars ikke forsøger at håndhæve sine rettigheder til Contrast Koppen over for alle producenter m.v. af krus med porcelæn og silikonebånd.

Fiskars håndhæver kontinuerligt sine rettigheder til Contrast Koppen, men det gøres naturligvis kun når andre går for tæt på og markedsfører krus, som efter en helhedsvurdering giver samme indtryk som Contrast Kroppen – ligesom det skete i sagen mod Eva Solo og det nu sker i nærværende sag.

Det at Fiskars ikke tidligere har håndhævet sine rettigheder over for Bodum, kan altså ikke tages til indtægt for, at Fiskars har handlet passivt eller på anden måde skulle have mistet retten til at påberåbe sig sine rettigheder til Contrast Koppen, som Bodum insinuerer.

4.5 Contrast Koppen fra 2007

Bodum bemærker i svarskriftet, at Contrast Koppen som lanceret i 2007 havde en indsnævret fod, som ikke genfindes på den senere version af Contrast Koppen (svarskriftet, pkt. 19).

Det er ikke klart fra svarskriftet, hvad Bodum forsøger at antyde med dette, og der er heller ikke redegjort nærmere herfor.

4.6 Tilbagekaldelse og destruktion

Til støtte for påstand 2 og påstand 3 gøres det gældende, at Bodum skal tilbagekalde og destruere koppen vist på bilag 1, E119, uanset farve og størrelse, jf. ophavsretslovens § 84, stk. 1, og markedsføringslovens § 24, stk. 1, for at sikre Bodums' overholdelse af påstand 1, som indebærer, at Bodum vil være afskåret fra at fremstille, lade fremstille, importere, eksportere, lagre, markedsføre, udbyde og sælge Douro Koppen vist på bilag 1, E119, som følge af den skete krænkelse af Fiskars rettigheder.

4.7 Betaling af vederlag

Til støtte for påstand 4 gøres det gældende, at Bodum, som har handlet forsætlig eller i det mindste groft uagtsomt, skal betale vederlag til Fiskars. Selv handlinger i god tro udløser et rimeligt vederlag efter ophavsretsloven

og markedsføringsloven, jf. ophavsretslovens § 83, stk. 1, nr. 1, og markedsføringslovens § 24, stk. 4, jf. stk. 3.

Fiskars er, af processuelle årsager, indstillet på at beregne vederlagskravet på baggrund af Bodums omsætning. Vederlaget skal beregnes af det antal eksemplarer af Douro Koppen, der er blevet leveret til Bodums egne butikker og via Bodums egen webshop samt til Elgiganten. Kravet er skønsmæssigt opgjort til DKK 100.000, idet Bodum ikke har ønsket at besvare Fiskars' provokationer, se punkt 3.

Bodum bestrider dog, at der er grundlag for, at Bodum skal betale erstatning eller vederlag til Fiskars, subsidiært bestrider Bodum størrelsen af det rejste krav (svarskriftet, pkt. 27).

Ikke desto mindre anfører Bodum (svarskriftet, pkt. 33), at værdien af sagen bør opgøres til minimum 1 mio. kr. Fiskars antager, at det må tages til indtægt for, at der er grundlag for et højere krav på vederlag end det foreløbigt skønsmæssigt opgjorte til 100.000 kr.

Som nævnt i punkt 3 ovenfor, bør det tillægges Bodum processuel skadevirkning, at de ikke vil bidrage yderligere til at oplyse sagen på dette punkt, således, at Fiskars beregning af vederlag kan lægges til grund.

4.8 Passivitet

Bodum gør gældende, at Fiskars skulle have fortabt retten til at gøre krænkelse gældende pga. passivitet (svarskriftet, pkt. 22).

Anbringendet er imidlertid ikke underbygget, så det er ikke klart, hvorfor Bodum mener, at Fiskars skulle have handlet passivt.

Ikke desto mindre bestrider Fiskars at skulle have udvist passivitet.

Som beskrevet i stævningen, blev Fiskars opmærksom på Douro Koppen i vinteren 2021 og rettede henvendelse til Bodum umiddelbart herefter den 22. december 2021. Parterne havde efterfølgende korrespondance om sagen, som til sidst nødvendiggjorde, at Bodum indleverede stævningen i januar 2023. Der er således intet passivt heri.

Synspunktet har desuden ikke støtte i retspraksis, jf. f.eks. afgørelserne fra henholdsvis Østre Landsret vedrørende "Christiania Bikes" (U.2019.4050Ø) og Sø- og Handelsretten vedrørende "Hästens" (U.2017.3607SH). I begge sager gik der mange år fra sagsøgers første henvendelse til at en stævning blev indleveret. Ikke engang i de situationer var der udvist retsfortabende passivitet.

..."

Fiskars har som led i sin procedure under hovedforhandlingen anført, at Bodums anbringende om, at Fiskars ikke har aktuel interesse i den del af Fiskars

påstand 1, der vedrører fremstilling, er et nyt anbringende, der er fremkommet for sent.

Fiskars har fastholdt påstand 1, herunder med henvisning til, at forbuddet er fremadrettet og nødvendigt for at beskytte Fiskars rettigheder. Det samme gør sig gældende for Bodums anbringende om Fiskars manglende aktuelle interesse i den principale del af Fiskars påstande 1-3, der vedrører øvrige farver og størrelser end dem, der fremgår af bilag 1.

Bodum har i det væsentlige procederet i overensstemmelse med sit sammenfattende processkrift af 15. januar 2024, hvoraf fremgår blandt andet:

"...

3. ANBRINGENDER

3.1 Bodum krænker ikke Fiskars' rettigheder

22. Det bestrides, at Bodum med sit Douro-krus krænker Fiskars' rettigheder til Contrast-kruset efter markedsføringsloven eller ophavsretsloven. Douro-kruset er ikke en efterligning af Contrast-kruset og fremtræder heller ikke som sådan. Der er ikke nærliggende forvekslingsrisiko mellem Douro og Contrast-krusene.

23. Bodum har igennem en årrække designet og markedsført en række forskellige kaffekrus i (primært) hvidt porcelæn med farvede silikonebånd med knopper og riller i en række variationer og som led i design-serier. Douro-kruset må ses som et led i denne udvikling, og ikke som en efterligning af Contrast-kruset. Bodums produkthistorik, både i relation til Douro-linjen men også de tidligere produktlinjer med anvendelse af kombination af hårdt materiale, herunder porcelæn, og silikone, understøtter og sandsynliggør, at Douro-kruset ikke er udtryk for en efterligning af Contrast-kruset.

24. Der ligger en betydelig, selvstændig designproces til grund for Bodums Douro-krus uden ønske fra Bodums side om at efterligne Fiskars' produkter, som er markedsført i nogenlunde samme periode som Bodums. Fiskars har ikke tidligere forsøgt at håndhæve sine rettigheder over for Bodums andre produkter i porcelæn og silikone.

25. Til støtte for, at Bodum med Douro-kruset ikke krænker Fiskars' rettigheder til Contrastkruset, henvises i det hele til Christian Bjørns erklæring af 16. februar 2023 (E:173).

3.2 Beskyttelsesområdet for Contrast-kruset er ganske snævert

26. Beskyttelsesområdet for funktionsbestemte brugsgenstande, skabt i et funktionalistisk formsprog under anvendelse af enkle former, materialer og designelementer, som allerede er kendte i markedet, er begrænset til nærgående efterligninger.

27. Contrast-kruset er i vidt omfang udtryk for sammensætning af sådanne elementer:

- Contrast-krusets form er nær cylindrisk. Der er tale om en i vidt omfang funktionsbestemt form, som er sædvanlig for drikkekrus. Contrast-kruset har siden 2007-modellen udviklet sig i retning af en rent cylindrisk form, hvilket reducerer beskyttelsesområdet for formgivningen.
- Contrast-krusets størrelse er i vidt omfang funktionsbestemt, idet kruset som følge af sin størrelse kan indeholde en passende mængde drikkevarer. Størrelsen er sædvanlig for drikkekrus.
- Hvidt porcelæn er sædvanligt for drikkekrus. Materialevalget porcelæn er delvis funktionsbestemt.
- Rillerne i porcelænet må anses for design, men rillet porcelæn til brug for drikkekrus er et velkendt designelement, som har været anvendt i markedet meget længe før Contrast-kruset.
- En kombination af hvidt porcelæn og silikone er ikke særegent eller nyskabende i forbindelse med porcelænskrus.
- Silikonebånd er ikke alene et æstetisk virkemiddel, men har også betydning for, hvordan man som bruger holder på kruset, herunder at man som bruger ikke brænder sig på varmt porcelæn. Riller på silikonebånd har ligeledes betydning for, hvordan man som bruger holder på kruset.
- Anvendelse af farvet silikone på krus er ikke nyskabende og anvendes også af en række andre virksomheder.

28. Under hensyn til ovenstående bør beskyttelsesområdet for Contrast være ganske snævert og begrænset til nærgående efterligninger. Fiskars har ikke en generel eneret til porcelænskrus, porcelænskrus med riller eller porcelænskrus med rillede silikonebånd.

29. Fiskars har gjort gældende, at Vilkhart Wencks krus fra 1988 (E:57) og Koziol-kruset (E:183 og E:107), som har været markedsført siden 2005, ikke har betydning, da det ikke er dokumenteret, at disse har været markedsført i Danmark før Fiskars' Contrast-krus.

30. Bodum fastholder relevansen af Wencks krus og Koziol-kruset, uanset om disse har været markedsført i Danmark før Contrast-kruset, af følgende grunde:

31. For det første er det uklart, om Fiskars gør gældende, at Fiskars alene har rettigheder vedrørende Contrast i Danmark eller også i udlandet. Hvis

Fiskars også mener at have rettigheder vedrørende Contrast i udlandet, er det uforståeligt, at Fiskars afskriver Wenck og Koziol som irrelevante alene med den begrundelse, at de alene er markedsført i udlandet. Bodum har i svarskriftet (E:33) opfordret Fiskars til at præcisere den geografiske udstrækning af sine påstande 1-3. Hertil har Fiskars svaret i replikken (E:49), at "Fiskars påstande 1-3 dækker en række handlinger, herunder eksport og import, under hensyntagen til dansk lovgivning og dens anvendelse", hvilket ikke umiddelbart afklarer spørgsmålet om påstandenes geografiske udstrækning. Denne uklarhed må komme Fiskars til skade.

32. For det andet angår denne sag påstået krænkelse af Fiskars' rettigheder efter ophavsretsloven og markedsføringsloven (men ikke krænkelse af registrerede designs). Væsentligt for sagen er bl.a., om Bodum med Douro har efterlignet Contrast i for vidt omfang, eller om Bodum har sin inspiration andre steder fra (enten egne processer eller andre kilder). Hvis (en del af) Bodums inspirationskilder er Wenck og Koziol, er det underordnet, i hvilke lande disse krus har været markedsført. Uanset om Koziol og Wenck var på markedet i Danmark eller kun i andre europæiske lande, har de været inspirationskilder for Bodums Douro. Relevansen af Koziol og Wencks krus fastholdes derfor, uanset om de har været markedsført i Danmark.

3.3 Douro adskiller sig væsentligt fra Contrast

33. Afgørende for om Fiskars kan gives medhold er, om der efter en helhedsvurdering er for nært sammenfald mellem Contrast og Douro, hvilket der ikke er. Tværtimod er der en række distinkte forskelle mellem Fiskars' Contrast-krus og Bodums Douro-krus, som hver for sig og i særdeleshed samlet set bevirker, at der ikke er for nært sammenfald mellem de to krus. På følgende punkter adskiller de to krus sig fra hinanden:

- +/- Porcelænsriller: Contrast-kruset har rillet porcelæn, mens Douro-krusets porcelæn er glat.
- Forskellig udformning af silikonerillerne: Contrast-krusets silikoneriller er tættere placeret på hinanden og mere afrundede, mens Douro-krusets riller er placeret med større mellemrum og har en skarpere kant. Dette medfører både en visuel forskel, men også en klar forskel i måden de to krus føles på i hænderne på brugerne. Udformningen af rillerne i Douro-kruset er i øvrigt et gennemgående element i alle Bodums produkter i Douro-linjen.
- Krusets form: Contrast-kruset har lodrette sider, mens Douro-krusets sider skræner let udad.
- Balance porcelæn/silikone: Contrast-krusets balance mellem silikone og porcelæn er ca. 50/50, mens Douro-krusets silikonebånd fylder ca. 80 pct. af krusets kant. Udover den markante visuelle forskel, som dette medfører, bevirker den brede silikonekant på Douro-kruset også, at man som bruger alene holder på silikonekanten, når man drikker af

kruset, mens den smallere silikonekant på Contrast-kruset medfører, at man må holde både på porcelæns- og silikonekanten, når man drikker af kruset.

- Overgang silikone/porcelæn: Contrast-krusets sider har en (næsten) glidende overgang fra porcelænskanten til silikonekanten, mens Douro-krusets silikonekant fremstår som et ydre omslag på de lige porcelæns-sider.
- Gennemgående/afbrudte riller: Contrast-krusets riller brydes midt på kruset ved overgangen fra porcelæn til silikone, mens Douro-koppens silikoneriller er ubrudte.
- Krusenes bund/afslutning: Contrast-krusets silikonekant er afskåret, så krusets porcelænsbund rammer det underlag, kruset stilles på. Douro-krusets silikonekappe runder ned under krusets sider, så krusets porcelænsdel ikke kommer i berøring med det underlag, som kruset stilles på. Det giver et anderledes blødt og støddæmpende indtryk, når Douro-kruset stilles på bordet. Silikonekanten på undersiden af Douro-kruset medfører også, at Douro-kruset (modsat Contrast-kruset) kan stilles på varmfølsomt underlag uden at skade dette.
- Logo: I bunden af Contrast-kruset er tydeligt trykt Royal Copenhagens logo, mens Bodums logo tydeligt fremgår af bunden af Douro-koppen.
- Størrelse: Der er forskel i størrelsen på Contrast-kruset og Douro-kruset.

34. Forliget mellem Fiskars og Eva Solo A/S (E:75) har ikke betydning for krænkelsevurderingen. Dels fordi Eva Solos krus ikke ligner Bodums Douro-krus, dels fordi der alene er tale om et forlig, men ikke en dom. Forliget har ingen præjudikatværdi i forhold til Bodum.

3.4 Det er relevant for krænkelsevurderingen, at Douro-kruset indgår som led i en større produkt-serie

35. Det bør indgå i vurderingen af, om der foreligger en retsstridig efterligning, at Douro-kruset er en del af Douro-produktserien. Douro-kruset, som rummer visse design-elementer, der går igennem hele eller dele af produktserien.

36. Det drejer sig for det første om "Douro-linjerne". De kantede silikoneriller i Douro-kruset - som i øvrigt er meget skarpere på Douro-kruset end Contrasts runde, bølgede riller - er gennemgående på alle produkter i hele Douro-linjen.

37. For det andet findes formen på Douro-kruset også i Douro-seriens "mug with handle" (E:157), "double wall" (E:160), "sake cup stoneware" (E:161) og "double wall sake cup glass" (E:161) og adskiller sig tydeligt fra

formen på Contrast. Douro-krusets riller og form er således inspireret af de øvrige produkter i Douro-serien, og ikke af Contrast-kruset.

38. Det har formodningen imod sig, at Bodum ville skabe en hel forudgående serie af produkter med de karakteristiske Douro-riller med henblik på efterfølgende at introducere en efterligning af Contrast-kruset.

3.5 Det bestrides at Contrast-kruset er "særlig unik"

39. Det er ikke relevant, om Contrast-krusets design kan anses for "særlig unikt" som en nyfortolkning af Fiskars' "Hvid Riflet"-serie, således som Fiskars under sagen gør gældende, fordi porcelænet på Douro-kruset ikke er riflet. Selv designs som er "særligt unikke", nyder ikke beskyttelse mod andre designs, som ikke fremtræder som efterligninger.

40. I øvrigt bestrides, at Contrast-kruset er "særlig unik" af de grunde, som er anført ovenfor under pkt. 3.2.

3.6 Der foreligger ikke relevant forvekslingsrisiko

41. Det bestrides, at der er dokumenteret relevant forvekslingsrisiko mellem Contrast-kruset og Douro-kruset. Både Bodum og Fiskars (Royal Copenhagen) er brands, hvis primære kundegrupper går op i brandet på det produkt, de køber. Målgruppen må antages at være bevidste om, hvorvidt de køber et Bodum-krus eller et Royal Copenhagen-krus.

3.7 Øvrige forhold

42. Det bestrides, at betingelserne for at forbyde Bodum at fremstille, lade fremstille, lagre, importere, eksportere, markedsføre, udbyd og sælge Douro-kruset er opfyldt.

43. Det bestrides, at betingelserne for at tilpligte Bodum at destruere det hos Bodum beroende varelager af Douro-kruset er opfyldt.

44. Det bestrides, at betingelserne for at tilpligte Bodum at tilbagekalde og destruere Dourokruset fra egne butikker og fra alle de erhvervsdrivende kunder, som Bodum har leveret kruset til, er opfyldt.

3.8 Fiskars' vederlagskrav bestrides

45. Det bestrides endvidere, at der er grundlag for, at Bodum skal betale erstatning eller vederlag til Fiskars, subsidiært bestrides størrelsen af det rejste krav.

46. Bodum har kun ganske begrænset omsætning af Douro-kruset i Danmark, men har ikke ønsket at oplyse sine nærmere omsætningstal, da disse er fortrolige.

47. Fiskars har ikke besvaret Bodums opfordring (B) om omsætningstal mv. for Contrast-kruset. Hvis der forelå forvekslingsrisiko mellem Contrast og Douro, og hvis omsætningen af Douro havde været væsentlig, må det an-

tages, at introduktionen af Douro på markedet ville have sat sit spor i omsætningen af Contrast. Den manglende opfyldelse af opfordring (B) må tillægges processuel skadevirkning, således at Fiskars' vederlagskrav anses for udokumenteret.

..."

Bodum har som led i deres procedure under hovedforhandlingen bekræftet, at det ikke bestrides, at Contrast-koppen nyder ophavsretlig og markedsføringsretlig beskyttelse.

Bodum har under proceduren endvidere anført, at Fiskars påstand 1 ikke kan tages til følge for så vidt angår den del af påstanden, der vedrører fremstilling, idet Peter Bodum A/S ikke fremstiller Douro-koppen, men udelukkende er et salgsselskab. Fiskars har af denne grund ingen aktuel interesse i den del af den nedlagte påstand.

Bodum har desuden under proceduren gjort gældende, at Fiskars principale påstande 1-3 ikke kan tages til følge for så vidt angår andre farver og størrelser på Douro-koppen, der ikke fremgår af sagens bilag 1, idet Fiskars ikke har ført bevis for, at Bodum har eller agter at sælge Douro-koppen i andre størrelser eller farver end vist på sagens bilag 1.

Retten's begrundelse og resultat

Henset til sagens forløb og den korrespondance, der har fundet sted mellem parternes advokater fra den 22. december 2021 frem til sagens anlæg, finder retten, at Fiskars ikke har udvist retsfortabende passivitet.

Beskyttelse

På baggrund af H.C. Gjeddes forklaring lægger retten til grund, at Contrast-koppen blev frembragt af H.C. Gjedde ved en længerevarende designproces, der begyndte i 2004, og at koppen første gang blev bragt på markedet i 2007.

Contrast-koppen er en hvidriflet porcelænskop indhyllet af et kulørt silikoneovertræk dekoreret med fortsættende lodrette rifler, der - som følge af materiaernes homogene og integrerede sammensætning - på afstand endda kan synes påmalet.

Efter retten's vurdering udmærker Contrast-koppen sig særligt ved silikoneovertrækkets lodrette rifler, der på nyskabende vis fortolker Royal Copenhagens flere hundredårige tradition med hvidriflet porcelæn samtidig med, at kopens gennemgående bløde fremtoning afspejler H.C. Gjeddes vision om det varme og hyggelige. Dette kommer blandt andet til udtryk ved kopens over-

ordnede buttede formgivning, bløde buer og rifler, balancerede komposition, harmoniske overgang mellem silikone og porcelæn, porcelænets finhed samt koppens haptiske komfort, herunder silikonens udformning og omslutning af koppen.

Retten bemærker, at silikone med rifler generelt anvendes i industrielt design, ligesom kombinationen af to materialer på kopper, lodrette rifler på porcelæn og silikone til brug for greb på kopper, må anses for at være kendte designelementer. Contrast-koppens konkrete sammensætning af et lodret riflet silikoneovertræk med porcelæn og koppens øvrige fremtoning er imidlertid af en sådan særlig karakter, der ikke var kendt på koppens frembringelsestidspunkt i 2007. De fremlagte billeder af Volckhard Wencks produkter fra 1988 og Koziol-koppen fra 2005 ændrer ikke herpå.

Retten finder samlet, at Contrast-koppen er resultatet af en sådan intellektuel frembringelse, at koppen nyder beskyttelse som brugskunst efter ophavsretslovens § 1, stk. 1. Retten lægger i den forbindelse vægt på rettens iagttagelser af Contrast-koppen, Anne Qvist Sagilds og Christian Bjørns enstemmige erklæringer og forklaringer herom, H.C. Gjeddes forklaring om sine designmæssige overvejelser og indsats i forbindelse med frembringelsesprocessen, samt bevisførelsen i øvrigt.

Af de ovenfor anførte grunde finder retten endvidere, at Contrast-koppen tillige besidder tilstrækkeligt særpræg og kommerciel adskillelsesevne til at være beskyttet efter markedsføringslovens § 3. Retten bemærker i den forbindelse, at Contrast-koppen efter de afgivne forklaringer har været uændret siden dens fremkomst i 2007, og at den i sin egenskab af et top-5 produkt fra Royal Copenhagen med i alt 1,5 millioner solgte kopper har opnået stor udbredelse.

Krænkelse

Spørgsmålet er herefter, om Douro-koppen krænker Fiskars rettigheder til Contrast-koppen efter ophavsretsloven og markedsføringsloven.

Contrast- og Douro-kopperne fremstår med en overordnet lighed for beskueren med det utrænede øje.

Begge kopper har nogenlunde samme størrelse og cylindriske form, og kopperne består af en kombination af samme materialer (porcelæn og silikone), hvoraf silikonen, der omslutter koppen og er dekoreret med lodrette rifler, udgør den største del.

Der kan umiddelbart konstateres visse forskelle, særligt ved det nære møde med kopperne, og når kopperne er placeret ved siden af hinanden. Dette gæl-

der detaljer med hensyn til form, komposition, sammensætning og dekorering, som det blandt andet er blevet påpeget af Christian Bjørn i sin besvarelse af spørgsmål 10 og bekræftet af Anne Qvist Sagilds forklaring.

Contrast-koppens form fremstår således ved en nærmere undersøgelse cylindrisk, blødere og mere "buttet" end Douro-koppen, der har en svagt konisk formgivning. Kopperne har endvidere en forskellig proportionering mellem porcelæn og silikone (henholdsvis 4/5 og 3/5 del silikone). Contrast-koppens overgang mellem porcelæn og silikone er integreret, hvorimod Douro-koppens silikoneovertræk er tydeligere påsat. Contrast-koppens porcelæn er riflet og tyndt, hvorimod Douro-koppens porcelæn er glat og tykkere. Douro-koppens rifler på silikoneovertrækket er mere geometriske og omslutter i højere grad bunden af koppen, der dermed tilføjes et lyddesign.

På trods af disse forskelle finder retten, at Douro-koppen i al væsentlighed har samme designmæssige udtryk som Contrast-koppen, og at kopperne for beskueren med det utrænede øje efterlader det samme helhedsindtryk.

Retten lægger i den forbindelse navnlig vægt på, at Contrast-koppens silikoneovertræk med lodrette rifler går igen på Douro-koppen på en sådan genkendelig måde, at Douro-koppen må anses for at være en for nærgående efterligning af Contrast-koppen.

Dette understøttes bl.a. af Anne Qvist Sagilds forklaring om den betydelige frihedsgrad ved design af kopper med de angivne karakteristika og hendes svar på spørgsmål G-J i erklæringen af 6. april 2022.

Bodums inspirationskatalog af 31. januar 2023, der er udarbejdet efter sagens anlæg, viser bl.a., at Bodum i deres designunivers tidligere har gjort brug af lodrette porcelænsrifler uden silikone og kopper med silikone uden lodrette rifler, dog ikke forud for 2007 (med undtagelse af Travel Mug og Picnic Set).

Denne brug efter 2007 kan efter rettens vurdering imidlertid ikke medføre, at Douro-koppen ikke krænker Contrast-koppen.

Retten finder derfor, at Bodum har krænket Fiskars rettigheder efter ophavsretslovens § 2, jf. § 1, stk. 1.

Af ovenstående grunde og idet retten endvidere finder, at det - som ligeledes anført i Anne Qvist Sagilds besvarelse af spørgsmål M-N - i hvert fald er sandsynligt, at forbrugeren vil kunne forveksle Contrast-koppen med Douro-koppen, foreligger der endvidere en krænkelse af Fiskars rettigheder efter markedsføringslovens § 3.

Påstand 1-3 om forbud, tilbagekaldelse og destruktion

Bodum er under hovedforhandlingen fremkommet med et nyt anbringende om, at Fiskars ikke har aktuel interesse i den del af påstand 1, der vedrører fremstilling, idet Peter Bodum A/S ikke selv fremstiller Douro-koppen, men udelukkende er et salgsselskab.

Retten finder, at Bodums anbringende er fremkommet for sent, uden at det kan anses for undskyldeligt, og at Fiskars herved ikke havde tilstrækkelig mulighed for at varetage sine interesser uden udsættelse af hovedforhandlingen, hvis anbringendet tillades fremsat.

Idet nægtelse af tilladelse til at fremsætte anbringendet endvidere ikke kan anses for at medføre et uforholdsmæssigt tab for Bodum, tillader retten det ikke fremsat, jf. retsplejelovens § 363.

Bodum har desuden under hovedforhandlingen gjort endnu et nyt anbringende gældende, nemlig at Fiskars principale påstande 1-3 ikke kan tages til følge for så vidt angår andre farver og størrelser på Douro-koppen, der ikke fremgår af sagens bilag 1, idet Fiskars ikke har ført bevis for, at Bodum har eller agter at sælge Douro-koppen i andre størrelser eller farver end vist på sagens bilag 1.

Retten finder, at dette nye anbringende på trods af, at det tillige er fremkommet for sent, kan tillades fremsat, idet Fiskars havde tilstrækkelig mulighed for at varetage sine interesser uden udsættelse af hovedforhandlingen, jf. retsplejelovens § 363, stk. 1, nr. 2.

Retten bemærker, at Douro-koppen allerede findes i flere med Contrast-koppen sammenfaldende farver og størrelser, ligesom der årligt lanceres nye farver af Contrast-koppen. Bodum har herudover ikke bekræftet ikke at være i besiddelse af, ville fremstille eller markedsføre m.v. Douro-koppen i andre farver eller størrelser, end angivet i bilag 1.

Under disse omstændigheder finder retten, at denne del af den principale påstand 1 tillige kan tages til følge.

Fiskars principale påstand 1 tages derfor til følge i sin helhed.

Idet betingelserne for tilbagekaldelse og destruktion i ophavsretslovens § 84 og markedsføringslovens § 24 dermed ligeledes er opfyldt, og idet proportionalitetshensyn ikke taler herimod, tages Fiskars principale påstand 2 og 3 ligeledes til følge.

Påstand 4 om vederlag

På baggrund af koppernes lighed, Anne Qvist Sagilds erklæring og forklaring, Jørgen Bodums forklaring om dennes kendskab til Contrast-koppen samt Contrast-koppens store udbredelse som top-5 produkt for Royal Copenhagen med i alt 1,5 millioner solgte kopper og dermed følgende høje kendskabsgrad, finder retten, at det kan lægges til grund, at Contrast-koppen i vidt omfang er brugt som forlæg for Douro-koppen.

Krænkelsen må derfor tilregnes Bodum som i hvert fald uagtsom.

Bodum skal som følge heraf betale vederlag og erstatning til Fiskars for det lidte tab efter ophavsretslovens § 83, stk. 1, og markedsføringslovens § 24, stk. 3.

Fiskars har gjort et vederlagskrav gældende på skønsmæssigt 100.000 kr.

Ingen af parterne har fremlagt oplysninger til brug for fastsættelse af et rimeligt vederlag, herunder oplysninger om H.C. Gjeddes royaltybetalinger.

På baggrund af de afgivne forklaringer fra Jacob Braendstrup og Jørgen Bodum om salget af kopperne og sagens omstændigheder i øvrigt fastsætter retten derfor skønsmæssigt vederlaget til 75.000 kr. med rente som påstået.

Sagsomkostninger

Efter sagens udfald skal Bodum betale sagsomkostninger til Fiskars, der har oplyst at være momsregistreret i Finland.

Retten finder, at et passende beløb til dækning af Fiskars' rimelige udgifter til advokatbistand kan fastsættes til 200.000 kr. Ved fastsættelsen af dette beløb har retten lagt vægt på sagens karakter, værdi og oplysninger om advokatarbejdets omfang. Der er taget hensyn til at sikre, at en væsentlig og passende del af de rimelige udgifter til advokatbistand bæres af Bodum, jf. artikel 14 i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv af 29. april 2004 om håndhævelse af intellektuelle ejendomsrettigheder (2004/48).

Retten finder herudover, at Fiskars skal have dækket omkostninger til vidneførelse af Anne Qvist Sagild med skønsmæssigt 20.000 kr. samt af retsafgift med 4.500 kr.

THI KENDES FOR RET:

Peter Bodum A/S forbydes at fremstille, lade fremstille, lagre, importere, eksportere, markedsføre, udbyde og sælge koppen vist på bilag 1 uanset farvevalg og størrelse.

Peter Bodum A/S tilpligtes at destruere det hos Peter Bodum A/S beroende varelager af koppen vist på bilag 1 uanset farvevalg og størrelse.

Peter Bodum A/S tilpligtes at tilbagekalde og destruere koppen vist på bilag 1 uanset farvevalg og størrelse fra egne butikker og fra alle de erhvervsdrivende kunder, som Peter Bodum A/S har leveret koppen til.

Peter Bodum A/S skal inden 14 dage betale 75.000 kr. til Fiskars Finland Oy Ab med rente fra den 17. januar 2023.

Peter Bodum A/S skal inden 14 dage til Fiskars Finland Oy Ab betale sagsomkostninger med 224.500 kr.

Sagsomkostningerne forrentes efter rentelovens § 8 a.

Vejledning om anke af Sø- og Handelsrettens dom

Du kan som udgangspunkt anke (klage over) afgørelsen til landsretten.

Du kan i særlige tilfælde anke direkte til Højesteret.

Fristen for anke er **4 uger**, fra Sø- og Handelsretten afsagde dom.

Du kan kun anke bestemmelser om sagsomkostninger særskilt med tilladelse fra Procesbevillingsnævnet. Du skal i givet fald indlevere din ansøgning til Procesbevillingsnævnet. Dette kan ikke ske via minretssag.dk. Fristen for ansøgning om anketilladelse er **4 uger**.

Du kan læse mere om anke og anketilladelse i retsplejelovens §§ 368 – 373.

Reglerne er også kort beskrevet på Sø- og Handelsrettens hjemmeside under "Sagsbehandling og vejledninger", underrubrik "Anke og kære".

Praktiske oplysninger

Du kan oprette en anke direkte på sagen på minretssag.dk ved at trykke på "Opret appel" og derefter vælge "Anke" og følge vejledningen.